

prometheus

e-bülten

TOHAV

Merhaba,

TOHAV tarafından yürütülen “İşkence ve Kötü Muamelenin Önlenmesinde Aktif Sivil Toplum” projesi kapsamında yayınladığımız Prometheus e-bültenimizin 8. sayısı ile karşınızdayız.

Bu sayımızda Avrupa Komisyonu tarafından hazırlanan, Ekim 2012’den Eylül 2013’e kadar olan dönemi kapsayan Türkiye 2013 Yılı İlerleme Raporu’nun siyasi kriterler bölümünde insan hakları ve azınlıkların korunması başlığı altında yer alan işkence ve kötü muameleyle ilişkin incelemelerden derlediğimiz yazımızı okuyabilirsiniz.

26 Ekim 2013 günü İstanbul’da düzenlediğimiz “Yabancılar ve İltica Hukukunda Yeni Dönem” panelimize çok sayıda kişi ve kurum temsilcileri katıldı. Panelimizin içeriği ve resimleri bültenimizin bizden haberler bölümünde...

Aynı zamanda 2013 yılının en son sayısı da olan bu bültenimizin sonunda yine günlük gazete, haber ajansı ve internet sitelerinde yer alan işkence ve kötü muamele haberlerinin derlenmesiyle oluşturduğumuz raporumuz var. Raporumuz Temmuz - Ekim 2013 tarihleri arasındaki dönemi kapsıyor.

İyi okumalar...

2013 Türkiye
İlerleme
Raporunda
İşkence ve
Kötü Muamele
SAYFA 2

“Yabancılar ve
İltica Hukukunda
Yeni Dönem”
Paneli
SAYFA 4

TOHAV
İŞKENCE ve
KÖTÜ MUAMELE
RAPORU
(Temmuz 2013
-
Ekim 2013)
SAYFA 6

İşkence ve
Kötü Muamele
İddiaları Kapsamında
Devam Eden
Soruşturma ve
Davalar
SAYFA 18

İşkence ve
Kötü Muamele
Suçlarına İlişkin
Sonuçlanan
Dava ve
Soruşturmalar
SAYFA 23

AİHM
SAYFA 25

AÇIKLANAN RAPORLAR
SAYFA 26

Toplum ve Hukuk Araştırmaları Vakfı

Kuloğlu Mah. Turnacıbaşı Sk. No: 39 Kat: 3-4-5 Beyoğlu/İstanbul

Tel: +90 (212) 293 47 70-71 Faks: +90 (212) 293 47 72

E-Mail: tohav@tohav.org Website: www.tohav.org

2013 Türkiye İlerleme Raporunda İşkence ve Kötü Muamele¹

İşkence ve kötü muamelenin önlenmesine ilişkin olarak, gösteriler ve tutuklamaların yanı sıra, resmi gözaltı merkezlerinde ve cezaevlerinde aşırı güç kullanımı endişe kaynağı olmaya devam etmektedir. Mayıs -Temmuz 2013 tarihleri arasında ülke çapında büyük ölçüde barışçıl nitelik taşıyan gösteriler sırasında aşırı güç kullanımı ciddi endişelere neden olmuştur. AİHM, Yaşa ve Diğerleri v.Türkiye davasında, göz yaşartıcı bombaların kullanımından kaynaklanan ölüm ve yaralanma riskinin azaltılması için bu bombaların uygun kullanımına ilişkin koruma tedbirlerinin artırılması gerektiği kanaatine varmıştır. Türkiye çapındaki gösterilerin ve polisin aşırı güç kullandığı yönündeki suçlamaların ardından, Haziran ayında, İçişleri Bakanlığı polisin göz yaşartıcı gaz ve biber gazı spreyi kullanımını kontrol altına alan sıkı kuralların ayrıntılı biçimde düzenlendiği bir genelge yayımlamıştır. Avrupa Konseyi Genel Sekreteri, polisin ve yargının zihniyetinin değişmesi çağrısında bulunmuştur.

Askere alınacak kişilerin, askerlik yoklamaları, sağlık kontrolleri ve disiplin cezalarına ilişkin yönetmeliklerde bir takım değişiklikler gerçekleştirilmiştir; çok sayıda sivil girişim sayesinde askere alınacak kişilerin hakları konusunda farkındalık artırılmıştır. Bununla birlikte, askere alınan kişilere kötü muamele örnekleri bildirilmeye devam etmektedir ve bu konuda çaba sarf edilmesi gerekmektedir. TBMM İnsan Hakları İnceleme Komisyonu, askerlik hizmeti sırasında kötü muameleye ilişkin bir izleme dosyası açmıştır.

Türkiye, İnsan Hakları Kurumu bünyesinde ulusal bir önleme mekanizması kurma niyetindedir.

Geri gönderme merkezlerinde gözlem altında tutulan sığınmacı/göçmenlere yönelik muamelenin iyileştirilmesi gerekmektedir.

Dördüncü Yargı Reformu Paketi kapsamında işkence suçunda zaman aşımını kaldıran Türk Ceza Kanunu değişikliği ile suçun cezasız kalmasıyla mücadele konusunda ilerleme kaydedilmiştir; söz konusu hüküm geriye dönük olarak uygulanmamakta, bu yüzden de 1990'larda işlendiği iddia edilen suçları kapsamamaktadır.

“İşkenceye sıfır tolerans” politikasına uygun olarak, 15 Terörle Mücadele Şube Müdürlüğünün gözaltı ve ifade alma odalarına, görsel-ışitsel kayıt sistemleri kurulmuştur. Daha fazla sayıda Terörle Mücadele Şube Müdürlüğünde benzer sistemlerin kurulması yönünde çalışmalar devam etmektedir.

Kolluk kuvvetleri, işkence ve kötü muamele iddiasında bulunan kişiler aleyhinde karşı dava açmaya devam etmiştir. Birçok durumda, bu davalara mahkemeler tarafından öncelik verilmiştir. Bazı münferit davalarda olumlu gelişmeler yaşanmış; mahkemeler, polis memurlarını işkenceden veya cinayetten suçlu bulmuştur. Bununla birlikte, kolluk kuvvetleri tarafından yapıldığı öne sürülen işkence iddialarına yönelik hızlı, kapsamlı, bağımsız ve etkin soruşturmaların yürütülmemesi endişe yaratmaktadır. İşkence, kötü muamele veya ölümcül yaralamadan (ateşli silahla) suçlu bulunan kolluk görevlilerine, kısa süreli hapis cezaları verilmesine ya da cezalarının ertelenmesine devam edilmiştir. Bağımsız bir Kolluk Gözetim Komisyonu halen kurulmamıştır.

Askeri hapisanelerdeki vicdani retçilerin kötü muamele gördüğü iddialarına ilişkin bazı davalar halen devam etmektedir. Bu konu hakkındaki AİHM kararının uygulanması gerekmektedir.

Kayıp kişiler, toplu mezarların açılması veya güvenlik ve kolluk görevlileri tarafından yapıldığı iddia edilen yargısız infazlara ilişkin olarak soruşturmaların eksiksiz ve bağımsız bir şekilde yürütülmesi konusunda kapsamlı bir yaklaşım bulunmamaktadır. Güneydoğuda rastlanılan toplu mezarlar yeterince soruşturulmamıştır. 1990'lı yıllarda kamu görevlileri tarafından işlendiğinden şüphelenilen faili meçhul infaz tipi cinayetlerin ve zorla kaybedilmelerin yanı sıra, PKK terör örgütü tarafından işlenmiş olabileceğinden şüphe edilen faili meçhul infaz tipi cinayetlere ilişkin olarak, yargısız ve keyfi infazlar ile ilgili BM Özel Raporörü, sadece birkaç yargılamanın yapıldığını ifade etmiş ve siyasi irade eksikliğinden duyduğu üzüntüyü dile getirmiştir.

1- Bu yazı Avrupa Birliği Bakanlığı resmi sitesinde yer alan 2013 Türkiye İlerleme Raporu'nun 51-52 sayfalarından yararlanılarak ve kısaltılarak oluşturulmuştur. Raporun tamamı ve orijinali için Bkz.

http://www.abgs.gov.tr/files/AB_Iliskileri/AdaylikSureci/IlcerlemeRaporlari/2013_ilerleme_raporu_tr.pdf Erişim tarihi:21.10.2013

Cezaevi koşullarında yapılan bazı iyileştirmelerle, cezaevi sistemi reformu devam etmiştir.

Cezaevi personelinin yaklaşık yarısı, Avrupa cezaevleri kuralları ve uluslararası standartlar konusunda eğitim almış; ilave personel alımı yapılmıştır. Sivil toplum örgütleri ve cezaevleri arasında işbirliğini güçlendirmek amacıyla adımlar atılmıştır. Türk cezaevi sisteminin işleyişi ve sistemdeki gelişmelere ilişkin bir kamuoyu farkındalığı kampanyası yürütülmüştür.

Aşırı kalabalıktan kaynaklanan sorunların çözüme kavuşturulması amacıyla cezaevlerinin kapasitesinin artırılması yönünde yapılan çalışmalar, yeni binaların yapılması da dâhil olmak üzere devam etmiştir. Hükümet, çocuklar için şartların iyileştirilmesi amacıyla gözaltı merkezleri inşasına yönelik kapsamlı bir program geliştirmiştir.

Ancak aşırı kalabalık, birçok cezaevinde endişe yaratmaktadır. İnfaz koruma memurlarının sayısı ve eğitimi yetersizdir. Mahkûmların tıbbi muayeneleri sırasında kolluk görevlilerinin bulunmasının önlenmesine ilişkin olarak, Sağlık Bakanlığı, Adalet Bakanlığı ve İçişleri Bakanlığı arasında 2011 yılında yapılan üçlü protokol her zaman uygulanmamıştır.

Cezaevlerinin izlenmesine ilişkin standartlar, BM Cezaevi İzleme Kurulları Standartlarıyla uyumlaştırılmamıştır. Cezaevi izleme kurulları, çalışmalarını etkili bir şekilde yapmak için yeterli kaynaklara sahip değildir ve rapor ve faaliyetleri yayımlanmamıştır.

Mahkûmların seslerinin kaydedilmesi, hücre hapsinin yaygın bir şekilde uygulanması, bazı mahkûmlardan zorla kan ve doku örnekleri alınması, mahkûmların ve ziyaretçilerinin soyundurularak aramaya tabi tutulmalarına ilişkin kötü muamele iddialarında bulunulmuştur. Ziyaretlerde ve mektuplaşmalarda Kürtçenin kullanılmasına ilişkin yeknesak bir uygulama olmamıştır.

AİHM Ocak ayında, Türkiye'nin, Aralık 2000'de İstanbul'daki bir hapisanede güvenlik güçlerinin müdahalesi nedeniyle mağdur olan kişiler için tazminat ödemesine karar vermiştir. Mart 2013'te AİHM, bir mahkûmun 2001 yılında kanserden ölmeye önce cezaevindeki sağlık hizmetlerine gerektiği şekilde erişimine izin vermeyerek AİHS'yi ihlal ettiği gerekçesiyle Türkiye'yi suçlu bulmuştur. Mahkeme Eylül 2013'te, özellikle hüküm giymiş mahkûmların Türkiye'deki oy kullanma haklarına ilişkin yasağın, doğrudan ve fark gözetmeksizin, suçun nitelik veya ağırlığı, hapis cezasının uzunluğu veya mahkûmun bireysel hal veya davranışları dikkate alınmaksızın uygulandığı sonucuna vararak, Türkiye'nin serbest seçme hakkını ihlal ettiğine hükmetmiştir.

PKK terör örgütü/KCK mahkûmlarının başlattığı büyük çaplı açlık grevi 68. gününde (18 Kasım) sona ermiştir. Türkiye genelinde 66 farklı cezaevinde 683 kişi greve katılmıştır. Sağlık Bakanlığı ve Adalet Bakanlığı açlık grevine katılanlara yeterli düzeyde sağlık hizmeti sağlamıştır. Grevlerin ardından açlık grevine katılan bazı mahkûmların diğer cezaevlerine nakledilmesi, savunma hakkını ve aile ziyaretlerini engellediği gerekçesiyle eleştirilmiştir.

“Yabancılar ve İltica Hukukunda Yeni Dönem” Paneli

Toplum ve Hukuk Araştırmaları Vakfı tarafından 26 Ekim 2013 günü Cezayir Toplantı Salonu'nda, düzenlenen “Yabancılar ve İltica Hukukunda Yeni Dönem” konulu panelde, Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunu, Göç İdaresi Genel Müdürlüğü'nün teşkilatlanma çalışmaları, Türkiye'de göç deneyimi üzerine göç hareketleri ve son dönemde Türkiye'ye yönelmiş göç hareketleri konuları tartışıldı. “Türkiye'de Göç Deneyimi Üzerine Gözlemler ile Son Dönemde Türkiye'ye Yönelmiş Göç Hareketleri” konulu oturuma, Uluslararası Af Örgütü Türkiye Temsilcisi Volkan Görendağ, İstanbul Tabip Odası İnsan Hakları Komisyonu'ndan Dr. Deniz Mardin ve GÖÇ-DER Başkanı İlyas Erdem katıldı. İlk söz alan Af Örgütü Türkiye Temsilcisi Görendağ, Türkiye'de

toplu göç ve sığınma haklarına ilişkin herhangi yasal bir düzenlemenin olmadığını, sadece geçici sığınma hakkının verildiğini belirtti. Yine son dönemde Suriye'de gelişen savaşla birlikte Türkiye'de yaşanan yoğun göçün ardından yönetmelik anlamında bazı değişikliklerin yapıldığına dikkat çeken Görendağ, “Bu yönetmeliklerde de birçok hak ihlali var. Toplu göç ve tekil sığınma taleplerine ilişkin yasal bir düzenleme olmadığı için de bu yönetmeliklerin düzenleyici tarafı olmuyor zaten ya da geçerliliği konusunda ciddi sıkıntılar var” diye konuştu. Görendağ, Türkiye'nin, Asya'dan, Afrika'dan ve Ortadoğu'dan göç eden kişilere mülteci statüsü vermediğini sadece geçici sığınma hakkı verdiğini dile getirdi.

Toplum ve Hukuk
Araştırmaları Vakfı

TOHAV

Toplum ve Hukuk Araştırmaları Vakfı

YABANCILAR VE İLTİCA HUKUKUNDA YENİ DÖNEM

Panel:

Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunu'na Genel Bakış
Av. Meryem Kavak (TOHAV)

**Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunu'nun Yabancılar
Alanında Getirdiđi Yenilikler ve Göç İdaresi Genel Müdürlüğü'nün
Teşkilatlanma Çalışmaları**

Av. Gamze Ovacık - Meral Açıkgöz (Uluslararası Göç Örgütü)

Türkiye'de Göç Deneyimi Üzerine Gözlemler
Volkan Görendağ (Uluslararası Af Örgütü/Türkiye)

Son Dönemde Türkiye'ye Yönelmiş Göç Hareketleri
Dr. Deniz Mardin (İnsan Hakları Komisyonu-Tabip Odası) - İlyas Erdem (GÖÇ-DER)

26.10.2013 saat 13:00 / 16:30

Panel Adresi:
Cezayir Toplantı Salonu
Hayriye Caddesi 12,
Galatasaray, Beyoğlu/İSTANBUL

Vakıf İletişim:
Kuloğlu Mah. Turnacıbaşı Sk.
Fikret Tuner İş Hanı No: 55/57
Beyoğlu / İSTANBUL
Tel: 0 (212) 293 47 70-1

TOHAV

İşkence ve Kötü Muamele Raporu²

(Temmuz 2013 - Ekim 2013)

ASKERİ MAKAMLAR TARAFINDAN GERÇEKLEŞTİRİLEN İŞKENCE VE KÖTÜ MUAMELE İHLALLERİ

1- İstanbul Hasdal 3. Kolordu Komutanlığı'nda er olarak görev yapan Hasan Üce (20), önceki gün iki devre arkadaşı tarafından şiddete maruz kaldı. İddiaya göre, Üce'nin devre arkadaşları, bir tartışma üzerine 20 yaşındaki ere saldırıda bulunarak kafasına taşla vurdu. GATA Haydarpaşa Eğitim Hastanesi'ne kaldırılan 20 yaşındaki gencin durumunun kritik olduğu öğrenildi. Üce'nin ağabeyi Halil Üce, kardeşinin uzun zamandır Bölük Komutanı M.Ö. ile sıkıntılar yaşadığını iddia etti. Ağabey Üce, kardeşinin kendisine kötü muamelede bulunan Bölük Komutanı hakkında şikâyet etmek istediğini iki devre arkadaşına anlatınca, saldırıya uğradığını savundu. (**"Kafasına 'taşla' vurulan er komada"**, <http://gundem.milliyet.com.tr>, 15.09.2013)

2- Hizan İlçe Jandarma Komutanlığı'nda askerlik görevini yapan Kayseri nüfusuna kayıtlı 20 yaşındaki er Duran Başkurt nöbet kulübesinde bilinmeyen bir nedenle silahla kafasına bir el ateş ederek intihar etti. Silah sesini duyarak olay yerine gelen arkadaşları Başkurt'u kanlar içinde buldu. Başkurt'un olay yerinde öldüğü belirtilirken, cenazesi otopsi yapılmak üzere Hizan Devlet Hastanesi morguna kaldırdı. Olayla ilgili soruşturma başlatıldı. (**"Kışla'da bir intihar daha"**, <http://www.radikal.com.tr>, 24.09.2013)

3- Van'ın Çaldıran ilçesine bağlı Soğuksu köyünde yaşayan Mehmet Ali Bingöl (36) isimli yurttaşın, 17 Eylül'de sabaha karşı evinin önüne çıktığı sırada yanına hızla yaklaşan askerler tarafından "Ne işin var burada. Ne geziyorsun?" denilerek darp edildiği iddia edildi. Kafasına 16 dikiş atılan Bingöl, suç duyurusunda bulunurken, karakol komutanı ise Bingöl'ün "attan düştüğünü" iddia etti. (**"Darp ettiler attan düştü dediler"**, <http://www.ozgur-gundem.com>, 29.09.2013)

4- Van'ın Başkale ilçesi yakınlarında bir aracın uzun namlulu silahlarla taranması sonucu 29 yaşındaki Mustafa Çelik ile 35 yaşındaki Siya Ahmet Şeran çeşitli yerlerinden yaralandı. Yaralılarından Siya Ahmet Şeran boynundan aldığı hafif kurşun sıyrığı nedeniyle ayakta tedavisi yapılarak taburcu edilirken, göğsünden 2 ve kolundan da kurşun yarası olduğu öğrenilen Mustafa Çelik ise Erzurum Bölge Eğitim ve Araştırma Hastanesi'ne sevk edildi. Çelik'in göğsüne isabet eden kurşunların içerde kaldığı ve hayati tehlikesinin sürdüğü öğrenildi. Yaralılarından Siya Ahmet Şeran sivil giyimli askerlerin kendilerine ateş ettiğini söyledi. (**"Başkale'de sivilleri tarayanlar asker"**, <http://www.ozgur-gundem.com>, 19.10.2013)

KOLLUK GÜÇLERİ TARAFINDAN GERÇEKLEŞTİRİLEN İŞKENCE VE KÖTÜ MUAMELE İHLALLERİ

1- Gazi Mahallesi'nde 18 yaşındaki Semih Demir adlı genç 12 Temmuz 2013 günü polislerin kendisine işkence yaptığını anlattı. Akşam saatlerinde arkadaşı ile mahallesinde yürürken birden sonradan polis olduklarını öğrendiği kişiler tarafından arkadan kelepçelenerek sokak ortasında tekmelendiğini ifade eden Semih Demir, aynı polislerin daha sonra kendisini araca bindirip ormanlık bir alanda sonrasında ise karakolun alt tarafında bulunan beton fabrikalarının yanında dövüklerini, kendisine sürekli olarak birilerinin ismini sorup tanıyıp tanımadığını sorduklarını anlattı. Götürüldüğü nezarethanede de dövülen ve daha sonra yaşadığı mahallede araçla gezdirilip bazı kişilerin evlerinin gösterilmesinin istendiği Demir, bu şekilde işkencenin saatlerce sürdüğünü, daha sonra polislerin ailesini çağırarak asılsız iddialarda bulduklarını ve ardından da bırakıldığını ifade etti. (**"Polis saatlerce işkence yaptı"**, <http://www.etha.com.tr>, 13.07.2013)

2- Bu rapor, TOHAV'ın "İşkencenin Önlenmesinde Aktif Sivil Toplum Projesi" kapsamında yürütülen izleme faaliyeti çerçevesinde günlük olarak taranan gazete, haber ajansı ve internet sitelerinde yer alan işkence ve kötü muamele haberlerinin derlenmesiyle oluşturulmuştur.

2- Diyarbakır'da özel bir hastanenin Acil Servisinde görevli Dr. Abdulmetin Kılıç, polis memuru tarafından şiddete maruz kaldı. Muayene olmak için 15 Temmuz tarihinde Acil Servis'e başvuran polis memuru tedavisinin ardından Dr. Abdulmetin Kılıç'tan rapor talep etti. Rapor endikasyonunun bulunmadığını ve rapor veremeyeceğini belirten Kılıç polisin hakaretine uğradı. Uğradığı hakarete karşılık veren Kılıç'a aynı polis tarafından bu seferde şiddet uygulandı. ("**Diyarbakır'da doktora polis şiddeti**", <http://www.etha.com.tr>, 16.07.2013)

3- Diyarbakır'da yaşayan Ömer Şenyit ve Ömer Tekin, polis tarafından kendilerine işkence yapıldığını ifade ettiler. Akrabaları arasında çıkan kavgayı önlemek için olay yerine gittiğini belirten Ömer Şenyit, "Polisler, biber gazı ile müdahale etti. Biz de koşarak uzaklaşmaya çalıştık. Akrabalarımızla kavga edenlerin biz olduklarını zannediyorlardı. Yanık köşk civarına kadar bizi kovaladılar. Orada durdurdular bizi. Yere yatırıp, ters kelepçelediler. Kabzalarla, tekmelerle bize vuruyorlardı. Üzerime oturup gırtlığımı sıkmışlardı. Konuşamıyor, nefes alamıyordum. Karakola götürülene dek arabanın içerisinde dövdüler" dedi. Karakolda karanlık bir odaya konulduklarını anlatan Tekin ve Şenyit, karakolda hortumlu işkence, askıya alınma, suyla ayıltılma ve dayağa maruz kaldıklarını iddia ederek savcılığa suç duyurusunda bulunacaklarını söyledi. ("**Diyarbakır'da polis işkencesi**", <http://www.taraf.com.tr>, 19.07.2013)

4- Rize'de böbreklerindeki rahatsızlık nedeniyle Rize Devlet Hastanesi'nde yatan ve ameliyat sırasını bekleyen 53 yaşındaki Sebahattin Taşçı, park alanından çekilen otomobili nedeniyle aşağı inip polislerle tartışınca gözaltına alındı. 24 saat boyunca nezarete tutulan, 'polise mukavemet' suçlamasıyla adliyeye sevk edilen Taşçı serbest bırakıldı. Ameliyat sırasını kaybeden Taşçı, park yerinde ve karakolda kendisi ile eşine şiddet uyguladığını iddia ettiği polisler hakkında suç duyurusunda bulundu. ("**Ameliyata girecekti, polislerle tartışınca 24 saat nezarete tutuldu**", <http://gundem.milliyet.com.tr>, 25.07.2013)

5- Akdeniz Oyunları'nın açılış töreninin yapıldığı Mersin'de 20 Haziran tarihinde Gazi Mustafa Kemal Bulvarı üzerindeki direnişte yüzüne yakın mesafeden biber gazı sıkılan Mehmet İstif dilinin dörtte birini kaybetti. Yakın mesafeden biber gazına maruz kalan İstif, ertesi gün yüzünde oluşan yara ve şişlikler nedeniyle Toros Devlet Hastanesi'ne başvurdu. İstif'e burada yapılan muayenenin ardından 'enfeksiyon' tanısı konularak sprey türü ilaçlar verildi. Ancak yaralar daha da kötüleşince İstif, birkaç gün sonra Mersin Üniversitesi

tesis Araştırma ve Uygulama Hastanesi'ne gitti. Kulak Burun Boğaz Bölümü'nde 'alerjik reaksiyon' tanısı konulan İstif, 12 gün önce ameliyat edildi. Dilinde oluşan mukoza ameliyatla temizlenen İstif, aynı zamanda dilinin dörtte birini de kaybetti. İstif konuşmakta güçlük çekiyor. ("**Gazdan dolayı dilini kaybetti!**", <http://www.etha.com.tr>, 04.08.2013)

Mersin'de Gezi Direnişi sırasında yüzüne sıkılan biber gazıyla dilinin bir bölümünü kaybeden ve konuşma problemi yaşayan Mehmet İstif (36) ile ilgili Mersin Üniversitesi Tıp Fakültesi tarafından hazırlanan raporda, İstif'in ağızındaki ve boğazındaki yaraların biber gazı nedeniyle meydana geldiği kesinleşti. Raporda ayrıca Mehmet İstif'in olayın niteliği nedeniyle psikiyatri servisine yönlendirildiği, burada da hastanın travma sonrası stres bozukluğu yaşadığının tespit edildiği vurgulandı. Raporun sonuç bölümünde, "Yaralar basit tıbbi müdahale ile giderilebilecek nitelikte değildir. Vücuduna acı veren veya sağlığının ya da algılama yeteneğinin bozulmasına neden olabilecek niteliktedir. Duyularından veya organlarından birinin işlevinin sürekli zayıflaması veya yitirilmesi niteliğinde olup olmadığının belirlenmesi için şahsın olay tarihinden 6 ay sonra MEÜ Adli Tıp Anabilim Dalı'na muayene için gönderilmesi gerekir" denildi. İstif'in avukatları biber gazının içindeki kimyasal maddelerin tespit edilmesi ve gaz kullanımının sınırlandırılması için dava açmaya hazırlanıyor. ("**Rapor: Biber gazı zararlı**", <http://www.cumhuriyet.com.tr>, 19.08.2013)

6- Tekirdağ'ın Saray ilçesine bağlı Kapaklı'da psikolojik rahatsızlığı olan Ali Çelebi (34) isimli bir vatandaşın akıl hastanesine gitmeyi kabul etmediği için polisler tarafından dövülerek öldürüldüğü iddia edildi. Tedaviyi reddeden Çelebi'yi hastaneye götürmek için ailesinin talebiyle eve gelen polisler, kendilerine direnen şizofreni hastası Çelebi'ye copla ve biber gazıyla müdahale etti. Başına çok sayıda cop darbesi alan Çelebi olay yerinde hayatını kaybetti. Görgü tanıkları, savcılığa verdikleri ifadelerinde, polislerin Çelebi'nin başına "cop yamulup düzelecek kadar şiddetli bir darbeye" vurduğunu belirtirken, Çelebi'nin yakınları olaya karışan emniyet mensupları hakkında Çerkezköy Cumhuriyet Başsavcılığı'na suç duyurusunda bulundu. ("**Şizofreni hastası polis copu kurbanı**", <http://gundem.milliyet.com.tr>, 15.08.2013)

7- İstanbul Bostancı'da erkek arkadaşıyla sahil yolunda yürürken eğitim sistemini ve polisleri eleştiren Demet Akbulut'un, eleştirileri duyan polisler tarafından darp edildiği iddia edildi. İddialara göre, Demet Akbulut polis tarafından yerlerde sürüklendi, gözündeki rahatsızlığı belirtmesine rağmen yüzüne biber gazı

sıkıldı. Alacağı raporların ardından savcılığa suç duyurusunda bulunacağını söyleyen Akbulut, polislin müdahalesi sırasında kolundan ve dizinden yaralandığını da belirtti. ("**Polisi eleştiren kadın polisler tarafından darp edildi**", <http://t24.com.tr>, 17.08.2013)

8- Diyarbakır'da Ekinciler Caddesi üzerinde yer alan Diyarbakır Emniyet Müdürlüğü Pasaport, Trafik, Ruhsat, Yabancılar Şubesi önünde zihinsel engelli bir yurttaş polisler tarafından darp edilerek, gözaltına alındı. İsmi öğrenilemeyen engelli yurttaşın polis aracının camlarını kırdığı gerekçesiyle polisler tarafından darp edilerek, gözaltına alındığı belirtildi. Birden fazla polislin caddede bulunan yurttaşların gözü önünde yere yatırarak darp ettiği engelli yurttaş, arkadan elleri kelepçelenerek, polis aracına bindirilip Diyarbakır Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldü. ("**Polis 'engel' dinlemiyor**", <http://www.ozgur-gundem.com>, 20.08.2013)

9- Adana'da sivil polisler Atılım gazetesi okuru E.M'yi zorla bir apartmana götürerek, darp ve tehdit etti. Yürüdüğü sırada E.M'yi arkadan yakalayan ve kolunu bükerek bir apartmanın merdiven boşluğuna götüren polisler, E.M'den önce kimliğini istedi. Polisler, kimliğini vermek istemeyen E.M'nin çantasını alarak karıştırdı ve kimliğini aldı, ardından da darp etti. "Seni bir daha buralarda görmeyelim" diyerek E.M'yi tehdit eden sivil polisler, koşarak olay yerinden uzaklaştı. E.M. arkası dönük olduğu için polislerin yüzlerini göremediğini ancak seslerini çok net hatırladığını belirtti. Darp olayının ardından doktora giden E.M'nin sol bileğinin incindiği öğrenildi. ("**Atılım gazetesi okuruna polis tehdidi**", <http://www.etha.com.tr>, 29.08.2013)

10- Kahramanmaraş'ta 23 yaşındaki Burak Hançerkıran, kendisine ait otomobille kent merkezinde dolaşırken, kimliği belirsiz bir sürücüyle tartışmaya başladı. Tartışma sırasında Hançerkıran'a yumruk atan sürücü otomobiliyle kaçarak uzaklaştı. Burak Hançerkıran ise hastaneden aldığı sağlık raporuyla Şehit Murat Örumcek Polis Merkezi'ne giderek, kendisine yumruk atan kişiyi şikâyet etmek istedi. Şikâyet için gittiği Polis Merkezi'nde, iddiaya göre başvurusunu kabul etmeyen polislerle tartıştı. Tartışma sırasında Hançerkıran, polislerin kendisini dövdüğünü öne sürerek amcası Bilal ile kardeşi Ökkeş'i telefonla arayarak yardım istedi. Karakola gelen Bilal ile Ökkeş Hançerkıran, dayak yediğini söyleyen Burak'ın durumuyla ilgili bilgi almak istedi. Amca ve yeğeni, isteklerine olumsuz yanıt veren polisler ile tartışmaya başladı. Kısa sürede büyüyen tartışmada iddiaya göre Bilal, Ökkeş ve Burak Hançerkıran ile polisler arasında tekme tokat kavga çıktı. Çıkan arbedede iki kardeş ve

amcaları ile 2 polis memuru yaralandı, taraflar birbirini hakkında şikâyetçi olacaklarını söyledi. ("**Karakolda kavga: 2'si polis 5 yaralı**", <http://www.hurriyet.com.tr>, 30.08.2013)

11- Aydın'ın Nazilli İlçesi'nde, hayvan sever 47 yaşındaki Naime Urul, bahçesinde besleyip, tedavilerini yaptığı büyük bölümü yaralı ve hasta sokak hayvanlarını komşularının şikâyeti üzerine almaya gelen belediye ve polis ekipleri tarafından dövüldüğünü ileri sürdü. Çilingir yardımıyla bahçe kapısını açıp içeri giren polislerden birinin bahçe duvarına dayalı bir tahta parçasını alıp, yaklaşması halinde kafasına vurmakla kendisini tehdit ettiğini ileri süren Urul, şunları anlattı: "Korktum. Ne yapacağımı şaşırdım. "Ne yapıyorsunuz?" demeye kalmadan bahçedeki kedi ve köpekleri toplayıp, belediyenin hayvan barınağının kamyonetine taşımaya başladılar. Bunun üzerine aralarında felçli ve tedavisi süren hayvanlar olduğunu, onları almamalarını söyleyip, engel olmak istedim. Üzerime çullanıp, yerde sürükleyip, tartakladılar. Gözümün birinde görme kaybı olduğunu söylememe rağmen biber gazı sıktılar. Bir suçluymuşum gibi ellerimi kelepçeyerek, beni zorla ekip otosuna bindirdiler. Oysaki ben polislere direnmemiştim. Buna rağmen bana ağza alınmayacak küfürler ettiler. Yaşananlar nedeniyle kollarım ve yüzümde morluk ve şişlikler oldu. Nazilli Devlet Hastanesi'nden 10 günlük darp raporu alıp, bunu yapan polis ve belediye çalışanlarından savcılığa şikâyetçi oldum." ("**Hayvansever kadına polis dayağı**", <http://www.radikal.com.tr>, 06.09.2013)

12- Rojava'dan 5 yıl önce Adana'ya ailesiyle birlikte göç eden 11 yaşındaki Zagros Hüseyin, manava giderken cadde üzerinde bulunan Şehit Mehmet Ali Arslan Polis Karakolu girişine havai fişek atan gruba müdahale eden polislin, sıktığı plastik merminin gözüne isabet etmesiyle yaralandığını söyledi. Baba Cuma Hüseyin, "Elli metre mesafede küçük bir çocuğa böyle yapılır mı? Orada mobeseler de var, bir baksınlar. Benim çocuğum polise bir şey atmış mı? Bunu yapanın bir an önce cezalandırılmasını istiyorum." dedi. ("**Polis Hüseyin'i hedef göstererek vurdu**", <http://www.ozgur-gundem.com>, 06.09.2013)

13- Zeytinburnu'nda rica üzerine ileri almak için komşusunun motosikletinin üzerine binen Serhat Karpuz'un yanına gelen polisler para cezası kesmek istedi. Komşusunun ricası üzerine motosikletin park yerini değiştirdiğini söyleyen Karpuz, polislerle tartışmaya başladı. Bu sırada motosikletin sahibi Murat Hızlı olay yerine geldi ve tartışma büyüdü. Polislerden biri, Murat Hızlı'ya art arda 3 tokat attı. Sonrasında diğer polisler de olaya karıştı. . Gözaltına alınan Murat

Hızlı, ifadesinin alınması ve trafik cezasının kesilmesinin ardından serbest bırakıldı. ("**Polisten sokak ortasında darp**", <http://yenisafak.com.tr>, 07.09.2013)

14- Hatay'ın Antakya ilçesinde dün gece (9 Eylül) ODTÜ protestolarına destek vermek ve 'Gezi Parkı' eylemlerinde vurularak hayatını kaybeden Abdullah Cömert'in faillerinin bulunması için düzenlenen gösteriye polis müdahale etti. Eyleme katılan 23 yaşındaki Ahmet Atakan gaz kapsülü ile vurularak sol kulak arkasına aldığı darbe sonucu iç kanama nedeniyle öldü. ("**Hatay'da Gaz Bombasıyla Bir Ölüm Daha**", <http://bianet.org>, 10.09.2013)

15- Ankara Tuzluca'yı'daki Cami-Cemevi-Aşevi projesi protestolarına ve İstanbul Okmeydanı'ndaki B.E ile dayanışma eylemine yönelik polis saldırılarını takip eden Evrensel ve BirGün muhabirleri yaralandı. Polis Okmeydanı'nda BirGün muhabiri Berna Şahin'in üzerine ses bombası attı, Şahin bir süre bilincini kaybetti. Evrensel muhabirleri Hasan Akbaş ve Birkan Bulut ise Tuzluca'yı'daki protesto ve polis müdahalesini izlerken biber gazı sebebiyle inşaata sığındıklarını, burada polisler tarafından darp edildi. ("**Polis Şiddetiyle Üç Gazeteci Yaralandı**", <http://bianet.org>, 10.09.2013)

16- 13 bin lira imar cezasını ödemediği için sahip olduğu aracı haczedilen 42 yaşındaki Necmi Urmak, belediye önünde Belediye Başkanı Ahmet Eşref Fakıbaba'nın aracının önünü kesmeye kalkışınca özel güvenlik görevlileri müdahale etti. Arbedede, 4 özel güvenlik görevlisinin yumruklarına hedef olan Urmak yaralandı. Yüzüne aldığı yumruklar ile kanlar içerisinde kalan Urmak, olayı gören vatandaşlar tarafından kurtarıldı. Vatandaşların ihbarıyla olay yerine gelen polisler, Urmak'ı ambulansla belediye yakınındaki özel hastaneye gönderdi. Dayak yediğini söyleyen Urmak ile arbede sırasında kendilerinin de dövüldüğünü ve gömleklerinin yırtıldığını söyleyen özel güvenlik görevlileri birbirlerinden şikâyetçi oldu. Özel güvenlik görevlileri ile Urmak'ın ifadesine başvuran polis, olayla ilgili soruşturma başlattı. ("**Belediye başkanıyla görüşmek isteyince...**", <http://gundem.milliyet.com.tr>, 12.09.2013)

17- Kadıköy'de Salı günü yaşanan polis şiddetine karşı dün yapılan yürüyüşün ardından gerçekleşen polis saldırısıyla gözaltına alınan 13 kişi bugün saat 17.00 sularında Vatan Emniyet'e getirildi. Gözaltına alınan iki kadın müvekkilleriyle karakoldaki sorgularının ardından görüşen Avukat Aysel Tekerek, kadınlardan birinin çatlak nedeniyle ayağı alçidayken çıplak arama maruz kaldığını ifade etti. Tekerek, müvekkillerinin kendisine anlattıklarını şöyle aktardı:

"Görüşüğümüzde psikolojik olarak hala yaşadıklarının etkisindedirdi. Çıplak aramayı reddetmelerine rağmen insan onuruna aykırı olan bu davranışla karşılaştıklarını anlattılar." ("**Kadıköy Karakolunda Çıplak Arama**", <http://bianet.org>, 12.09.2013)

18- Kadıköy'de dün akşam düzenlenen festivali ve ardından yaşanan polis saldırısını takip eden Kızıl Bayrak muhabiri Mehmet Ali Karabulut, Altıyol Boğa Heykeli'nde polislerin oturan insanlara müdahalesini görüntülemek istedi. Bu sırada Karabulut'un yanına gelen bir sivil polis, "çekemezsin" diyerek engellemeye çalıştı. Boynunda muhabir tanıtım kartı ve elinde fotoğraf makinesi olan Karabulut, "Ben işimi yapıyorum, sizi engellemiyorum." demesine rağmen söz hakkı tanınmadan kolları arkadan kıvrılarak gözaltına alındı. Karabulut'u polis amirinin yanına götürülen sivil polis, "Bize saldırdı." iddiasında bulundu. Amirin gözaltı talimatıyla birlikte yere yatırılan Mehmet Ali Karabulut, elleri arkadan ters kelepçelendi. Polisler, Karabulut'un kafasına ve kollarına bastırarak darp etti, sonra da yerlerde sürükleyerek akrep adlı zırhlı araca koydu. Karabulut, akrepten polis aracına bindirilirken de darp edildi. Karakoldan önce Numune Hastanesi'ne götürülen Mehmet Ali Karabulut'a doktor darp raporu verdi. Mehmet Ali Karabulut, bu sabah çıkarıldığı Kartal Adliyesi'nden serbest bırakıldı. ("**Gazeteciye gözaltında işkence**", <http://www.etha.com.tr>, 16.09.2013)

19- Gülsuyu son durakta Yürüyüş dergisinin dağıtımını yaparken kendilerini polis olarak tanıtan kişiler silahlarla saldırdı. Saldırganlar ayrıca Yürüyüş okurlarını darp etti. Saldırıda yaralanan İlyas Argun ve Aliekber Durgun, Kartal Devlet Hastanesi'ne kaldırıldı. ("**Gülsuyu'nda yine çeteler saldırdı**", <http://www.etha.com.tr>, 05.10.2013)

20- Halk Cephesi'nin, Gülsuyu Mahallesi'nde çetelere karşı yapmak istediği yürüyüşe polis saldırdı. Polis, saldırı sırasında çok yoğun bir şekilde gaz bombası kullandı. Bombalardan biri Yürüyüş Dergisi muhabiri Cengiz Karakaş'ın göğsüne isabet etti, Karakaş hastaneye kaldırıldı. ("**Gülsuyu'nda polis saldırısı**", <http://www.etha.com.tr>, 06.10.2013)

21- Gazi, Gülsuyu ve Sancaktepe'de evleri basılarak gözaltına alınanların bir kısmı avukatlarıyla görüşmeye başladı. Gözaltında bulunanlara sadece şeker verildiğini aktaran avukatlar, "Kendi paralarıyla dahi dışarıdan bir şey almalarına izin verilmiyor. Bir müvekkilimizin böbreklerinde sorun var ve düzenli olarak şekerli su tüketmesi gerekli fakat müvekkilimizin bu ihtiyacı keyfi olarak engelleniyor." dediler. ("**Gözaltındakilere sadece şeker veriliyor**", <http://www.etha.com.tr>, 08.10.2013)

22- DİHA muhabiri Piroze Orhan bir sivil polis tarafından tehdit ve sözlü tacize maruz kaldı. Önce bir alışveriş merkezinde yanına gelen ve konuşan sivil polis daha sonra Orhan'ı bu kez cadde üzerinde takip etmeye başladı. Polis bir süre sonra da sözlü tacize başladı. Orhan yaşananları şöyle anlattı: "Benim samimi bir arkadaşım gibi konuşmaya başladı. 'Gel cafeye gidelim çay içelim. Biraz konuşalım' teklifinde bulundu. Seni tanımıyorum neden seninle çay içeyim? diye tepki gösterdim. O da bana 'Ben seni tanıyorum. Gel sen de beni tanı.' diye cevap verdi. Ben yürümeye devam ederken, o da benimle yürümeye başladı. Benden uzaklaşmazsan polis çağırırım dedim. O da bu sözlerim üzerine ceketini açıp bana silahını ve rozetini gösterdi ve bana 'Ben polis olarak seninle tanışmak istemiyorum. Sen güzel bir kadınsın. Sadece seninle bir çay içmek istiyorum. Seni çok beğendim. Korkutmak istemiyorum.'" dedi. Polisin, kendisini çalıştığı işyerine kadar takip ettiğini ve kendisinden uzaklaşırken de "Ben senin hangi kurumda çalıştığını biliyorum. Sen şimdilik git. Bir dahaki sefer sana ne yapacağımı biliyorum." şeklinde tehdit ettiğini ileri süren Orhan, Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığı'na suç duyurusunda bulundu. Orhan'ın suç duyurusunun ardından savcılığın Yenişehir İlçe Emniyet Müdürlüğü'ne yazı yazarak, cadde üzerindeki mobese kayıtlarını istediği öğrenildi. ("**Polisten DİHA muhabirine taciz**", <http://www.etha.com.tr>, 09.10.2013)

23- Gülsuyu ve Gazi mahallelerinde gözaltına alınan ESP, Partizan ve Halk Cephelilere, Haseki Eğitim ve Araştırma Hastanesi'nde tükürük işkencesi yapıldı. DNA için işkence yapılarak tükürük örneği alan hekimler, daha önce de Gezi tutuklularında aynı uygulamaya imza atmıştı. Polislerin talebi üzerine söz konusu uygulamayı hayata geçiren hekimler, TTB'ye göre suça ortak oluyor. Türk Tabipleri Birliği Merkez Konsey Başkanı Özdemir Aktan, "Bu konuda hekimlerin tutumu net. Birincisi hiç kimseden rızası dışında örnek de alınmaz, başka bir şey de yapılmaz. Bunların hepsinin hastanın kendi rızasıyla olması gerekir. Burada anladığım kadarıyla herhangi bir rıza olmadan zorla örnek alınması söz konusu. Bu bir kere her türlü hukuksi ve etik kurallara aykırı. İkinci nokta ise bunu yapan bir hekim ise o hekim suç işlemiştir. Zorla böyle bir örneği alma konusunda bir hekimin yargısı olamaz." dedi. Prof. Aktan bu suçu işleyen hekimler için İstanbul Tabip Odası'na başvuru yapılabileceğini söyledi. ("**TTB: Zorla DNA örneği alan hekim suç işliyor**", <http://www.etha.com.tr>, 10.10.2013)

24- Bayramın ikinci günü gözaltına alınan Onur Eren Yıldız, Beyoğlu Güven Timi'nde işkence gördü. Yıldız, bayramın ikinci günü arkadaşlarıyla birlikte

İstiklal Caddesi'nde gezerken, yanlarında bulunan "kız kaçırın"ı patlatmalarıyla başlayan işkence sürecini şöyle anlattı: "Kız kaçırın, torpido gibi oyuncaklar, bayramlarda sıkça kullanılır. Ben de yeğenlerimle birlikte İstiklal Caddesi'nde gezerken bir tanesini patlattık. Ardından sivil polisler geldi, kimlik sordular. Tam bizi bırakacaklarken, başka bir sivil polis geldi, bize hakaret edince, tepki gösterdim. Bunun üzerine beni tartaklamaya başladılar. Kelepçelendim, yüzüme gaz sıkıldı. Beyoğlu Güven Timi'ne götürüldüm. Orada da işkence devam etti. Yere yatırıldım. Bir polis, postallıya boğazıma bastı. Üzerimde tepindi. Diz kapaklarıma bastılar sürekli. Bunları yaparken de sürekli küfür ediyorlar, hakaretlerde bulunuyorlardı. Sözde beni tutanak için bekletiyorlardı. Ancak birkaç dakikada verecekleri tutanağı 3 saat sonra verdiler. Bu sırada da işkence yaptılar. Tüm bunlar olurken, ellerim kelepçeliydi. Kelepçeyi de çok sıkıştırdım. Öyle ki, tutanağı imzalamak için kelepçeyi açtıklarında bileklerim morarmış ve ellerim uyuşmuştu. Daha sonra doktora götürüldüm. Doktor beni dinlemeden, vücudumdaki izlere bakmadan rapor yazdı. Çocuk Büro'ya, ardından da aileme teslim edildim. Ertesi gün savcılığa giderek ifade verdim. Artık karakollarda işkencenin son bulması için, bana işkence yapanların cezalandırılmasını istiyorum." ("**Güven Timi'nde işkence**", <http://www.etha.com.tr>, 24.10.2013)

CEZAEVLERİNDE YAŞANAN İŞKENCE ve KÖTÜ MUAMELE İHLALLERİ

1- Tekirdağ 1 No'lu F Tipi Cezaevi'nde hükümlü bulunan ve açlık grevine başlayan Suphi Solmaz'ın durumuna dikkat çekmek amacıyla düzenlenen basın toplantısında Suphi Solmaz'ın abisi Sinan Solmaz, adli bir suçtan dolayı 15 yıl hapis cezasına çarptırılan kardeşinin çabaları sonucu Sakarya cezaevinden Tekirdağ'a nakledildiğini ve burada 25 Mayıs tarihinde cezaevi müdürü ve gardiyanlarca dövüldüğünü söyledi. Tekirdağ Cezaevine nakli yapıldıktan sonra kardeşine yapılan baskıların devam ettiğini söyleyen Sinan Solmaz ise "Başbakanlık ve Adalet Bakanlığı'ndan resmi yazılar gelmesine rağmen kardeşimi başka bir koğuşa vermiyorlar. Buna karşın cezaevi yönetiminin verdiği cevap ise 'elimizde başka koğuş yok' oluyor. Kardeşim Suphi de cezaevi yönetimine defalarca dilekçe yazdı. Ama dilekçeler hep sonuçsuz kaldı. Bu dilekçelerden rahatsız olan cezaevi müdürü, Suphi'ye 'buranın Cumhurbaşkanı da benim, Başbakanı da benim, burada bizim isteğimiz dışında hiç bir şey gerçekleşmez, her şey dilekçeyle hal olmuyor.' diyerek ağza alınmayacak küfür ve hakaretlerde bulunuyor." şeklinde konuştu. Kardeşinin bu hakaretlere karşılık vermesi

üzerine cezaevi müdürü ve yedi gardiyanın Suphi'ye saldırdığını ve dövdüğünü ifade eden abi Solmaz, "Vücudunu gördüğümde her tarafı morluklar içindeydi. Bunun üzerine cezaevi savcısıyla görüştüm. Olayın üzerinden on beş gün geçmesine rağmen kardeşim hala hastaneye götürülmedi. Suphi, bu olaydan sonra yaklaşık 35 gündür açlık grevinde, kardeşime bir şey olursa bunun hesabını kim verecek?" diye sordu. ("**Tekirdağ cezaevinde baskı ve işkence sürüyor**", <http://www.birgunabone.net>, 06.07.2013)

2- İnsan Hakları Derneği (İHD) Mardin Şubesi, Tekirdağ 1 No'lu F Tipi Kapalı Cezaevi'nde 2 senedir tek kişilik odada tutulan Nuri Akbulut'un durumuna dikkat çekmek amacıyla yazılı açıklama yaptı. 1993 yılında İzmir'de tutuklanarak, müebbet hapis cezası alan ve son 20 yıldır çeşitli cezaevlerinde kalan Nuri Akbulut'a uygulanan tecridin kaldırılmasının istendiği açıklamada, sürgün edildiği Alanya Cezaevi'nde 1 sene boyunca tek kişilik hücrede tutulan Akbulut'un, 1 yıl önce de Tekirdağ 1 No'lu F Tipi Cezaevi'ne sürgün edilerek tek kişilik hücrede kaldığı belirtildi. 2 yıldan beri tek kişilik hücrede kalan Akbulut'un ailesine, havalandırmaya çıkamadığını, çıktığı vakit arkadaşları ile görüştürülmediğini, kendisine cezaevi yönetimi tarafından baskı yapıldığını, ağır tecrit koşullarının dayanılmaz bir hale geldiğini ifade ettiği belirtildi. ("**2 senedir tek kişilik hücrede!**", <http://www.ozgur-gundem.com>, 15.07.2013)

3- Reyhanlı katliamına dair istihbarat belgelerini sızdırmakla suçlanan er Utku Kalı için avukatı Ceren Kalı iki suç duyurusunda bulundu. İlk suç duyurusu Utku Kalı'nın, hasta mahremiyetine riayet edilen, sağlıklı bir doktor muayenesinden geçirilmemesi üzerine. Daha önce hiçbir seviyede psikolojik rahatsızlığı bulunmayan Kalı uygulanan psikolojik ve fiziksel şiddet sonucunda öfke nöbeti, uyku bozukluğu ve sinir krizleri yaşamaya başladı. Avukat Kalı ikinci suç duyurusunu da aynı zamanda kardeşi olan müvekkili ile 18 Temmuz'daki cezaevi görüşü sırasında öğrendiği bilgilerden sonra yaptı. Ceren Kalı kardeşinin daha önce iki kez ailesiyle üç kez avukatıyla bir kez milletvekili Hüseyin Aygün'le ve iki ayrı avukatla görüştüktan sonra çıplak aranmasıyla ilgili olarak suç duyurusunda bulundu. ("**Utku Kalı'ya her görüşme sonrası çıplak arama**", <http://www.radikal.com.tr>, 22.07.2013)

4- Erzurum Oltu T Tipi Kapalı Cezaevi'ndeki ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası verilen 19 yaşındaki Mazlum Alan'ın cezaevinde gardiyanların işkencesine uğradığı belirtildi. Oğlunun geçen yıl da aynı işkenceye maruz kaldığını belirten baba Alan, "18 Temmuz'da akşam saatlerinde başgardiyan ve bir grup gardiyan

koğuşa girerek, çocuğuma 'özellikle senin için koğuşa geldik.' demişler. Çocuğumu koğuştan çıkartarak süngerli odaya götürmüşler. Süngerli odada çocuğumun ellerini kelepçeyerek coplar ve kalaslarla işkence yaptılar. Koğuştaki arkadaşları engellemeye çalışmış." dedi. ("**Süngerli odada kalaslarla işkence**", <http://www.ozgur-gundem.com>, 23.07.2013)

5- Buca Kırıklar 1 No'lu F Tipi Cezaevi'nde 3 kişilik koğuşlarda kalan mahkûmların havalandırmasına konulan kameraların, koğuş içerisini de gözleme yeteneğine sahip olduğu belirtiliyor. Mahkûmların kitap okurken, dinlenirken, birbirleriyle sohbet ederken ve diğer tüm koğuş etkinliklerinde de gözlem altında tutuldukları bildirildi. Çağdaş Hukukçular Derneği yöneticisi Nergis Tuba Aslan, "Cezaevi yönetimine dilekçeyle başvurduk ancak aldığımız yanıt, ilkökul düzeyindeki bir çocuğun vereceği yanıtta öteye geçemedi. 2. müdür, hangi gerekçeyle vereceğini bilmediği için yönetmeliği veremeyeceğini söyledi. Ayrıca anılan kişi bize karşı bağırıp, çağırmaya başladı. Yönetmeliği elde etsek gerekli hukuki girişimlere başlayacağız ancak söz konusu yönetmelik bizlere verilmiyor." diye konuştu. ("**Kamerallı işkence**", <http://www.cumhuriyet.com.tr>, 24.07.2013)

6- "Örgüt üyesi olmak" iddiasıyla bir yıldır Van F Tipi Kapalı Cezaevi'nde tutuklu bulunan Emrah Abi adlı kalp hastası tutuklu, sağlık raporu almak için götürüldüğü Yüzüncü Yıl Üniversitesi Dursun Odabaşı Eğitim Araştırma Hastanesi'nde işlemleri yapıldıktan sonra ring aracı içerisinde önce boğucu sıcakta bekletildi sonrasında ise jandarmalar tarafından darp edildi. Abi'nin kardeşi Mehmet Abi, ağabeyinin darp edilmesine ilişkin sorumlular hakkında suç duyurusunda bulundu. Cezaevinde insanlık dışı uygulamalarla karşılaşan bir diğer mahkûm da 60 yaşındaki Fesih Coşkun. 20 seneyi aşkındır cezaevinde olan Coşkun Ümraniye T Tipi Cezaevi'nden hastaneye götürülürken de ellerindeki kelepçeler açılmıyor. Coşkun'un sağlık durumuna ilişkin bilgi veren yine aynı cezaevinde (Ümraniye) bulunan bir diğer tutsak Bedri Şeker, Coşkun'un ağzında hiç sağlam dişinin bulunmadığını, hastaneye tedavi için götürüldüğünde bile ellerinin kelepçelendiğini, ileri yaşına bakılmaksızın kendisine eziyet edildiğini söyledi. ("**Bu nasıl bir vicdansızlık!**", <http://www.ozgur-gundem.com>, 28.07.2013)

7- Kırıkkale F Tipi Kapalı Cezaevi'nde hükümlü bulunan Mesut Çeki'nin Ali İsmail Korkmaz'a ilişkin duyularını anlattığı faksı cezaevi yönetimince 'terör örgütü üyelerinin haberleşmelerine yol açacağı' gerekçeyle engellendi. Çeki'nin Korkmaz için yazdığı "Avuçlarında Kırmızı Mürekkep" yazısının gönderilme-

mesine ilişkin gerekçe ise cezaevi yönetimince şu ifadelerle açıklandı: "5275 Sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkındaki Kanununun 68. maddesinin 3. fıkrası hükmü gereğinde hüküm özlü Mesut Çeki'nin gönderilmek istenen faksın içeriğinde bulunan ifadelerin devlet kurumlarına karşı basın yoluyla kamuoyu oluşturma amacı taşıdığı ve terör örgütü mensuplarının örgütsel amaçlı haberleşmelerine neden olacağı gerekçesiyle tamamının sakıncalı bulunarak alıcısına gönderilmemesine karar verilmiştir." ("**Ali İsmail mektubuna engelleme**", <http://www.etha.com.tr>, 31.07.2013)

8- Muş E Tipi Kapalı Cezaevi'nde bulunan 12 siyasi kadın tutuklunun cezaevi idaresinin uygulamalarını protesto etmek amacıyla 9 günden beridir açlık grevinde buldukları öğrenildi. Tutuklu kadınların, cezaevi idaresinin tutukluların tuttuğu günlük ve çizimlerine inceleme bahanesiyle el koyması, kadın koşullarında erkek gardiyanların sayım almasını protesto etmek için açlık grevine başladıkları belirtildi. 12 kadın siyasi tutuklunun, cezaevi idaresi söz konusu uygulamalara son verene kadar açlık grevlerini sürdürecekleri belirtildi. ("**Muş Cezaevi'nde 12 kadın tutuklu açlık grevinde**", <http://www.ozgur-gundem.com>, 07.08.2013)

9- İzmir'de Gezi eylemlerine katıldığı için "örgüt üyesi olmak" suçundan tutuklanarak Şakran Kadın Cezaevi'ne gönderilen Elif Kaya, gardiyanlar tarafından çıplak aramaya maruz kaldığını ve bu esnada darp edildiğini iddia etti. Kaya'nın avukatı Ali Aydın aracılığıyla Aliğa Cumhuriyet Başsavcılığı'na bulunduğu suç duyurusunda "müvekkile yasal çerçevede yapılan aramanın dışında 'ince arama' gerekçesiyle çırılçıplak soyunması istendiği" belirtildi. ("**Kadın direnişçiye çıplak arama**", <http://birgun.net>, 11.08.2013)

Elif Kaya'nın arama odasına alındığı günün güvenlik kamerasına yansıyan görüntüleri ortaya çıktı. Mahkûm kabul girişinde bulunan güvenlik kamerasının kayıtlarına göre 8 gardiyanın aradığı Kaya'nın arama odasından iç çamaşırıyla çıktığı görülüyor. Görüntülerde Elif Kaya arama odasına girerken üzerindeki hırkanın önü açık. Arama odasından çıkarkenki kıyafetinde hırkasının önü iliklenmiş halde yüzü yere bakarak çıkıyor. Avukatlarının söylediğine göre Elif'in elindekiler iç çamaşırı. Cezaevi yönetimi tarafından 23 Haziran'da tutulan tutanakta aramanın nasıl yapıldığından söz edilmeden, "Kaya'nın üst araması yaptırmak istemediği, bunun insanlık dışı bir uygulama olduğunu belirttiği ve tüm ikna çabalarına rağmen üst aramasını kabul etmediği ve buna direndiği" belirtilip, "daha sonra üst araması yapılarak kuruma girişi sağlandı." denildi. Tutanaktan 2 gün sonra disiplin soruşturması açıldı ve Kaya'ya "1 ay süreyle ziyaretçi kabulünden

yoksun bırakma" cezası verildi. ("**Elif Kaya'nın arama görüntüleri ortaya çıktı**", <http://birgun.net>, 28.08.2013)

10- Tekirdağ 1 No'lu F Tipi Cezaevi'nde bulunan Deniz Kabak adlı tutukluya gardiyanların uyguladığı şiddeti cezaevindeki arkadaşları Gökhan Yıldırım ve Bahtiyar Doğruyol, gönderdikleri çizim (karikatür) ve mektupla anlattı. Yıldırım mektubunda, "Tekirdağ 1 Nolu F Tipi Hapishanesi'nde 28 Haziran tarihinde gerçekleştirilen genel aramada A-31 Nolu hücrede dış güvenlikten sorumlu askerin aramaya dâhil olmasına itiraz eden arkadaşımız Deniz Kabak, önce süngerli işkence hücrelerine götürülmüş, elleri ve ayakları plastik kelepçeyle kelepçelenmiş ve bilekleri bu nedenle şişmiştir. Sonrasında ise arkadaşımıza bir ay ziyaret yasağı (men) ve bir ay hücre cezası verilmiştir." ifadelerine yer verdi. 45/1 Nolu genelgeyle kazanılan sohbet hakkının 10 kişiyle 10 saat uygulanması gerekirken 5 buçuk saat ve 5-6 kişilik gruplar halinde uygulandığını söyleyen Bahtiyar Doğruyol ise mektubunda, tutukluların hiç bir yer değişikliği taleplerinin kabul edilmediğini ve cezaevi idaresinin keyfine göre tutsakları oradan oraya zorla taşıdığına dikkat çekti. ("**Bu devletin vicdanı delik**", <http://www.ozgur-gundem.com>, 12.08.2013)

11- Erzurum H Tipi Cezaevi'nde bulunan siyasi tutuklu Sinan Salhan, sağlık sorunları nedeniyle götürüldüğü Erzurum Araştırma Hastanesi'nde kelepçe ile tedavi edilmeyi kabul etmediği için cezaevine geri gönderildi. Aileleri aracılığı ile TUHAYD-DER (Doğubayazıt Temsilciliği'ne durumu bildirilen Salhan'ın sağlık sorunlarının devam ettiği öğrenildi. ("**Tutsağa kelepçeli tedavi dayatması**", <http://www.ozgur-gundem.com>, 14.08.2013)

12- Kırıklar 2 No'lu cezaevinde bulunan kalp ve astım hastası Fırat Yağmakan'a idare tarafından sağlık koşullarına uygun olmayan yemekler veriliyor. Hastalığı nedeniyle götürüldüğü hastanede askerler tarafından kelepçeli muayene dayatmasına da maruz kalan Yağmakan'ın annesi Sultan Yağmakan(55) "Oğluma cezaevinde hastalığına uygun olmayan yemekler veriliyor. Hastalığı bu nedenle ilerliyor. Götürüldüğü Yeşilyurt Devlet Hastanesi'nde ise askerlerin kelepçeli muayene dayatması ile karşılaşılıyor" dedi. Sultan Yağmakan, 2 No'lu cezaevi idaresinin de havalandırmalara kamera uygulamasına hazırlandığını kaydetti. Öte yandan Kırıklar 1 No'lu cezaevinde de mahkûmların ortak alan faaliyetlerinin sona erdirildiği ve bazı odaların havalandırmalarına kamera yerleştirme uygulamalarının başladığı öğrenildi. ("**Kırıklar'da keyfi uygulamalar**" <http://www.ozgur-gundem.com>, 16.08.2013)

13- Diyarbakır D Tipi Cezaevi'nden Ankara Sincan 2 No'lu F Tipi Cezaevi'ne sevk edilen Ömer Akbey adlı tutukluya cezaevi girişinde çıplak arama dayatıldı. Bunu kabul etmeyen Akbey, tek kişilik hücreye konuldu. TUHAD-FED Ankara Temsilcisi Hava Özcan, "Ömer Akbey'e zorla çıplak üst araması dayatılınca kabul etmemiş. Bunun üzerine tartışma çıkıyor. Kendisini alıp hücreye koyuyorlar soyunmadığı gerekçesiyle. Kendisinin belinde sinir sıkışması ve ağrıları var. Ameliyat olması gerekiyor. Felç riski var. O nedenle Ankara'ya sevk edildi" dedi. ("**Gün geçmesin ki!**", <http://www.ozgur-gundem.com>, 17.08.2013)

14- Kocaeli Kandıra 1 No'lu T Tipi Cezaevi'nde kalan Sevcan Dönmez isimli adli bir hükümlünün kaldığı koğuştaki "Alevi ve Kürt olduğu için" çeşitli bahanelerle gardiyanlar ve mahkûmlar tarafından baskı görüldüğü ve darp edildiği iddia edildi. Dönmez'in yaşadıklarını, avukatı olan Nuray Yılmaz anlattı. Av. Yılmaz, cezaevinde ziyaret ettiği Dönmez'in kendisine "cezaevinde sürekli olarak Alevi ve Kürt olmasından kaynaklı baskı uygulandığını, gazete veya TV'de Alevilerle ya da Dersimlilerle ilgili haberler çıktığında hakaretlere maruz kaldığını, bunlara tepki gösterince de 'görürsün sen' şeklinde tehdit edildiğini aktardığını" paylaştı. Av. Yılmaz, yine Dönmez'in aynı koğuştaki kaldığı 13 mahkûm tarafından havalandırmada bir saat boyunca darp edildiğini söylediğini de belirtti. Maruz kaldığı baskı ve işkencelere daha fazla dayanamayan Dönmez'in, 11 gündür açlık grevine başladığı öğrenildi. ("**Kandıra T Tipi'nde ırkçı işkence!**", <http://www.ozgur-gundem.com>, 23.08.2013)

15- Aliağa Şakran Cezaevi'nde tutulan, mide kanseri ve karaciğer büyümesi olan 32 yaşındaki Cihan Asi'nin babası Şehmuz Asi, kızının durumuna ilişkin Sağlık Bakanlığı'na ve Adalet Bakanlığı'na kadar başvurmadığı yer kalmadığını, kızının durumunun gitgide ağırlaştığını söyledi. Kızıyla en son cumartesi günü telefonda konuştuğunu belirten Baba, kızının mide ağrılarının yanı sıra, 10 günlük hücre cezası aldığını ve önümüzdeki günlerde hücreye konulacağını söyledi. Baba Asi, "Bu kadar vicdansızlık olur mu? Hasta olduklarından dolayı cezaevi koşullarında kalmalarının sakıncalı olduğu ortadayken, cezaevi idaresi utanmadan bir de hücre cezası veriyor. Hasta tutsaklara yapılan bu zulmün adı işkencedir." dedi. ("**Kanser hastasına hücre cezası!**", <http://www.ozgur-gundem.com>, 23.08.2013)

16- Aileleri aracılığıyla açıklama yapan İskenderun M Tipi Kapalı Cezaevi'ndeki mahkûmlar, cezaevlerinde yaşanan hak ihlallerine ilişkin bilgi verdi. Hastaneye sevk edildiklerinde kelepçeli muayene dayatmasına maruz kaldıklarını aktaran tutuklular, kelepçeli muayene

nenin insanı rencide edici bir yaklaşım olduğundan tedaviyi reddettiklerini bildirdi. Reddettikleri için de sağlık sorunlarının ağırlaştığına dikkat çeken tutuklular, en son Eyüp Çelik adlı arkadaşlarının görme sorununun artması nedeniyle hastaneye sevk edildiğini bildirdi. ("**Tutsaklara kelepçeli muayene işkencesi!**", <http://www.ozgur-gundem.com>, 28.08.2013)

17- Erzurum H Tipi Cezaevi'nden İnsan Hakları Derneği (İHD) Erzurum Şubesi'nde faks yoluyla yapılan başvuruda Erzurum E Tipi Cezaevi'nde kalmakta olan siyasi çocuk mahpuslardan Ahmet Aslan ve Engin Turak'a gardiyanlar ve cezaevi idaresi tarafından sistematik şekilde darp ve işkence yapıldığı belirtildi. ("**Erzurum'da çocuk tutuklulara işkence!**", <http://www.etha.com.tr>, 29.08.2013)

18- Tekirdağ 2 No'lu F Tipi Cezaevi'ndeki hasta tutuklu Bilal Nargili'nin, tedavi edilmek için götürüldüğü hastanede kelepçeli muayeneyi kabul etmediği için tedavisi yapılmadan darp edilerek, cezaevine geri götürüldüğü öğrenildi. Edinilen bilgilere göre göz muayenesi için Tekirdağ Devlet Hastanesi'ne götürülen Nargili, hastanede kelepçeli muayene yapılmasına karşı çıktığı için tedavi edilmeden darp edilerek cezaevine geri götürüldü. Bu durumu ablası Kader Nargili'ye aktaran Bilal Nargili, asker ve doktorların işbirliği içinde hareket ettiklerini belirtti. Omurilik zedelenmesi ve farejit hastası da olan Nargili'nin gözlerinden de ciddi rahatsızlıklarının olduğu öğrenildi. ("**Kelepçeli muayene dayatması!**", <http://www.ozgur-gundem.com>, 29.08.2013)

19- Sincan Çocuk Cezaevi'ndeki tutuklu çocuklara odalarından her çıkışlarında zorla çıplak arama dayatıldığı ve tacizde bulunduğu öğrenildi. TUHAD-FED Ankara Temsilciliği'ne yaşadıklarını mektup yazarak ileten H.E., maruz kaldıkları ihlallere dikkat çekti. Mahkemelere, hastanelere götürülüp getirilirken zorla çıplak arama yapıldığını belirterek, "Çıplak arama yapıp taciz ediyorlar. Kelepçe takılırken, cop kullanılıyor kırılacak gibi oluyor kollarımız. Mektuplarımızı ya yollamıyorlar ya da yırtıyorlar." dedi. E. devamla şunları dile getirdi: "Normalde 16 yaşındayım. Yaşımı büyütme çalışıyorlar. Mahkemenin gözünde yaşım 17. Hastaneye ve mahkemeye götürürken askerler kelepçenin yerine normal copun başına bağlanan ipin içine alarak kolumuzu kırarcasına döndürüyorlar. Yeni bir sistem var koğuşumuzda. 4 kamera var. 24 saat bir gardiyan duruyor. Tuvalete giderken gardiyanın izin alıyoruz. Gardiyan çoğu zaman izin vermiyor, kamera görüntüsünden çıktığımız gerekçesiyle." ("**Sincan zindanında çocuk düşmanlığı!**", <http://www.ozgur-gundem.com>, 01.09.2013)

20- KESK, İzmir 1 No'lu F Tipi Hapishanesi'nde tutuklu bulunan üyeleri Hayri Aktaş'ın avukatıyla özel görüşmesinin engellenmesi ve darp edilmesine ilişkin yazılı bir açıklama yayınladı. Cezaevlerinde 12 Eylül uygulamalarını anımsatır şekilde havalandırma ve yatma yerlerini görecektir şekilde kamera konulmaya başlandığını kaydeden KESK, üyeleri Aktaş'ın yaşadıklarını ise şöyle aktardı: "İzmir 1 No'lu F Tipi Hapishanesi'nde yeni bir saldırı olarak uygulamaya geçirilen avukat görüş yerlerinin her tarafının camlı ve ses geçiren oda haline getirilmesiyle tutukluların savunma hakları, avukat ve müvekkil görüşmesinin gizliliği ihlal edilmiştir. Avukatıyla özel görüşmesinin gardiyanlar, başka tutuklu ve hükümlülerin görmesine, izlenmesine ve dinlenmesine karşı çıkan üyemiz Hayri Aktaş, gardiyanların fiziksel saldırısına uğramıştır. Bu durumu 'savunma hakkımız engellenemez' şeklinde sloganla protesto ettiği için üyemiz darp edilmiştir. Bununla da yetinmeyen cezaevi idaresi üyemizin avukatı hakkında tutanak tutarak işlem yaptığını belirtmiştir." (**"KESK: Savunma hakkımız engellenemez"**, <http://www.etha.com.tr>, 02.09.2013)

21- Erzurum H Tipi Cezaevi'ndeki Sinan Salhan, cezaevinde yaşanan sorunlara ilişkin gönderdiği mektupta, hastaneye giderken kelepçeli tedaviyi reddetmeleri üzerine saldırılara maruz kaldıklarını söyledi. Salhan, Bülent Taşdemir isimli bir arkadaşlarının kendisine eşlik eden askerlerin bu yönlü saldırısına uğradığını belirtti. Söz konusu olayda, bir sağlık personelinin de kelepçeli dayatmaya karşı çıktığı için darp edildiğini kaydeden Salhan, "Arkadaşımız her ne kadar savcılığa başvurmuş olsa da, daha öncekiler gibi arkadaşlarımızı darp eden güvenlik personelleri hakkında hiçbir hukuکی işlem başlatılmaması sonucunun buradan da çıkacağı aşikar. Henüz bir hafta önce E Tipi Cezaevi'nde cezaevi personelinin saldırılarına maruz kalan genç arkadaşımız Ahmet Aslan'ın bu durumu henüz basına dahi yansımada." diyerek, duyarlılık çağrısında bulundu. (**"Siyasi tutsaklar darp edildi"**, <http://www.ozgur-gundem.com>, 07.09.2013)

22- Karataş Kadın Kapalı Cezaevi'ndeki havalandırma iç bölmelerine tel örgülerin yapılmasına tepki gösteren kadın tutuklular cezaevi idaresi tarafından darp edildi. İnsan Hakları Derneği (İHD) MYK üyesi Avukat Tugay Bek, kadın tutukluların cezaevi idaresi tarafından yapılan baskı ve sindirme politikalarıyla yıldırılmaya çalışıldığını söyledi. Cezaevindeki kadın tutuklularla görüşüğünü ve tutukluların vücutlarının çeşitli yerlerinde morlukların gözle görülebildiğini belirten Bek, tutukluların cezaevi idaresinin uygulamasına karşı çıktığı için cezaevi idaresi tarafından darp edildiğini kaydetti. Öte yandan İzmir Şirinyer 1 No'lu F Tipi Cezaevi'nde hava-

landırmaya takılan kameraların sökülmesi üzerine tutuklulara 20 günlük hücre cezası verilirken, bir daha takılan kameralar tutuklular tarafından yeniden söküldü.

(**"Kadın tutsaklara tel örgülü saldırı"**, <http://www.ozgur-gundem.com>, 12.09.2013)

23- Antep H Tipi Kapalı Cezaevi'ndeki tutukluların geçtiğimiz günlerde Rojava'da yaşanan katliamı protesto etmek amacıyla girdikleri 2 günlük açlık grevinin ardından tutuklulara yönelik baskıların arttığı bildirildi. Antep H Tipi Kapalı Cezaevi'nde bulunan Ali Erden adlı siyasi tutuklunun annesi Remziye Erden, cezaevinde yaşanan baskı ve hak ihlallerine ilişkin bilgi vererek "tutuklulara uygulanan baskılar nedeniyle çocuğunun Avrupa İşkenceyi Önleme Komitesi (CPT) ve Adalet Bakanlığı'na mektup yazdığını, ancak cezaevi idaresinin mektuplara el koyup, göndermediğini dile getirdi." Erden, çocuğunun tutuklandığı zaman polislerin saldırısı sonucu burnunun kırıldığını söyleyerek şunları belirtti: "Tutuklandığı zaman fiziki müdahalede bulunmuşlar. Oğlumun burnu kırılmış. Doktor sevk verdiği halde cezaevi idaresinin kendisini hastaneye götürmediğini söyledi. Birkaç defa götürmüşler ama kelepçeli muayene yaptıkları için oğlum kabul etmemiş. Tekrar başvurmuş tedavi edilmek için, ama bu sefer de 'Estetiğe girdiği için tedavi edemeyiz' diyorlarmış." (**"Açlık grevine girmek de suç!"**, <http://www.ozgur-gundem.com>, 14.09.2013)

24- Kırıkkale F Tipi Cezaevi'nde bulunan Mesut Çeki'nin yazdığı hemen her yazıya ve mektubuna idare tarafından el konuluyor. Çeki'nin yakınları ile haftalık telefon görüşmesi yaptığı sırada ortaya çıkan gelişmelere göre, Alevi sorunu ile ilgili yazdığı yazıya ve bir başka tutukluya yazdığı mektuba el konuldu. Çeki'nin Alevilikle ilgili yazdığı yazıya, Alevileri eyleme kışkırttığı; Sincan Cezaevi'nde tutuklu bulunan Muhabbet Kurt'a yazdığı mektuba ise "örgüt propagandası" yaptığı iddiasıyla el konulduğu ortaya çıktı. (**"F tipinde yazılanlar dışarı çıkamıyor"**, <http://www.etha.com.tr>, 14.09.2013)

25- Erzurum H Tipi Cezaevi'ndeki siyasi tutuklu İsa Eşsiz, gönderdiği mektupta tedavi için gittiği hastanede uzman çavuş tarafından darp edildiğini açıkladı. Eşsiz, uzman çavuşun hastanedeki sağlık personeline, "Benim mahkûmum, canım nasıl isterse öyle davranırım." dediğini vurguladı. Öte yandan Erzurum H Tipi Cezaevi'nden mektup yazan Ufuk Demir adlı tutuklu ise, tedavi olmak için gittiği hastanede, kelepçeleri açılmadan tedavi edilmek istendiğini, kendisinin buna karşı çıkarak, kelepçeli tedaviyi kabul etmediğini kaydetti. Adana Kürkçüler F Tipi Cezaevi'nden iki hafta önce Zonguldak Beycuma M Tipi Kapalı Cezaevi'ne sürgün edilen 9 siyasi tutuklu-

ya cezaevi idaresi tarafından baskı yapıldığı belirtildi. Cezaevinde tutuklu bulunan Emrullah Arslan, ağabeyi Mehmet Arslan'ı arayarak, cezaevinde maruz kaldıkları hak ihlallerine ilişkin bilgi verdi. Arslan, kardeşi ile telefonla görüştüğünü belirterek, "Kardeşim bana '9 arkadaşla birlikte buraya sürgün edildik. Son bir haftadır, sürekli koşularımıza gelip bize saldırıyorlar.' dedi" diye aktardı. ("**Hasta tutsağa'uzman' işkence!**", <http://www.ozgur-gundem.com>, 14.09.2013)

26- CHP Tunceli Milletvekili, Meclis İnsan Hakları Komisyonu Üyesi Hüseyin Aygün, Kırıkkale F Tipi Cezaevi'ne ilişkin rapor hazırladı. Raporun gerekçesinde, "Erkin Kocaman'ın 16 Eylül 2013 günü sabah saatlerinde gardiyanlarca darp edilmesi üzerine bir gün sonra hapishaneye ziyarette bulundum" dedi. Toplam 7 tutuklu-hükümlü ile görüştüğünü söyleyen Aygün, yaraları halen taze olan, gözü patlamış, alnı ve şakaklarında çürükler; sırtında darp izleri olan Erkin'in revire çıkma isteğinin cezaevi yönetimi tarafından reddedildiğini de belirtti. Erkin Kocaman avukatı Eylem Hakverdi ile görüşmeye çağrıldığı yerin bir cam fanus olduğunu görünce burada yapılacak bir görüşmeyi reddetmesi ve bağırarak protestolarını sürdürmesi üzerine yaklaşık 10-15 gardiyan birden onu yere devirmiş, tekme-tokat, yumruk ile darp etmişti. Sonra "Süngerli Oda" adlı bir yere atılarak, soyulmuş ve tam 4,5 saat tecrit altında tutulmuştu. ("**CHP'li Hüseyin Aygün: Kırıkkale F Tipi Cezaevi, Allah'ın unuttuğu yerde**", <http://t24.com.tr>, 18.09.2013)

27- Hak ihlalleri ve keyfi uygulamalarla gündeme gelen Kırıkkale F Tipi Cezaevi, yine ilginç bir uygulamaya imza attı. Daha önce Che Guevara'nın boncuktan yapılan resmini, Che Guevara'nın terör örgütü üyesi olması gerekçesiyle yasaklayan cezaevi idaresi, şimdi de Ercan Yıldız adlı mahkûmun yaptığı Pir Sultan Abdal kartpostalına sakıncalı bularak el koydu. 'Sakıncalı Mektup Değerlendirme Kararı'nda "Mektup içerisinde bulunan kartın, terör örgütünü simgeleyen resim ve işaretle içerdiği gerekçesiyle sakıncalı bulunarak alıcısına gönderilmemesine karar verilmiştir." denildi. Keyfi uygulamalar bununla da sınırlı kalmadı. Ercan Yıldız, ağustosta cezaevinde yaşanan hak ihlallerine dair bir faksı Radikal Gazetesi Genel Yayın Yönetmeni Eyüp Can'a göndermek istemişti. Ancak Disiplin Kurulu Başkanlığı, "Eyüp Can'a gönderilmek istenen faksın, ideolojik düşüncelerle kurumları karalayan ifadeler içerdiği ve yalan yanlış bilgilerle kamuoyu oluşturmaya yönelik olduğu değerlendirilmesiyle tamamının sakıncalı bulunarak alıcısına gönderilmemesine karar verilmiştir." dedi. ("**Kırıkkale F Tipi Cezaevi'nde Pir Sultan Abdal kartpostalına yasak**", <http://t24.com.tr>, 20.09.2013)

28- Ö.O. isimli çocuk tarafından cezaevlerinde tutuklu bulunan şair Erol Zavar'a, yazar İbrahim Şahin'e ve yazar Enver Özkartal'a gönderilen deniz kabukları 'sakıncalı ve tehlikeli' sayıldığı için tutuklulara iletilmedi. Olay, cezaevlerinde deniz kabuğunun içeri sokulması konusunda farklı uygulamalar olduğunu da ortaya çıkardı. Örneğin Kocaeli'den Barış İnan'a ve gazeteci Füsun Erdoğan'a gönderilen deniz kabukları ise cezaevi idaresi tarafından tutuklulara verildi. ("**Cezaevinde deniz kabuğu yasak mı?**", <http://www.radikal.com.tr>, 28.09.2013)

29- Manisa E Tipi Kapalı cezaevinde isyan çıktı. Saat 19:45'de meydana gelen isyan olayında cezaevinde kalan mahkûmlar henüz nedeni belirlenemeyen bir olaydan dolayı koşullarda yangın çıkarttı. Mahkûm ve tutukluların yataklarını avluya atıp ateşe vererek çıkardığı iddia edilen yangın, itfaiye ekiplerinin çalışması sonrası söndürüldü. Çıkan yangında 4 mahkûmun dumandan etkilendiği belirtildi. ("**Manisa Cezaevi'nde isyan!**", <http://www.radikal.com.tr>, 04.10.2013)

30- İnsan Hakları Derneği (İHD) Ankara Şubesi Cezaevi Komisyonu'ndan Avukat Hürmüz Biçer, 16 Eylül ile 9 Ekim'de Sincan'daki Ankara Çocuk ve Gençlik Kapalı Cezaevi'ndeki avukat görüş odasında 17 yaşındaki H.E. ile K.Ş. ve 16 yaşındaki E.T. ile görüştü. Biçer raporunda, çocukların anlatımından yola çıkarak özetle şunları yazdı: "Görüşülen üç çocuktan ikisi hastane sevki için ring aracına bindirilmeden önce çıplak aramaya maruz kaldıklarını anlattı. Çocuk mahpuslar, diğer çocuk mahpusların, diğerlerinin doğrudan görüp/duyabilecekleri mesafelerde kaba dayığa ve ağır hakaretlere maruz kaldıklarını belirttiler. Koşullardaki tuvaletler gün boyunca otomatik kapılarla kilitli kalıyor ve kapıları sadece gardiyanlar açabiliyor. Dolayısıyla koşullardaki tuvalete gidebilmeleri gardiyanın iznine tabi. Gardiyan yerinde ayrıldığından, çocuklar tuvalete girebilmek için uzun süre kapıları yumruklamak zorunda kalıyorlar. İzin alırken de onur kırıcı hakaretlere maruz kalıyorlar. Pozantı ve Mersin cezaevlerinden sevkle getirilen çocuklar, cezaevi yönetiminin ve gardiyanların diğer çocuklara "bunlar terörist, bunlarla konuşup etmeyin." dediğini aktardı. Dört çocuk mahpus, bu nedenlerle etkinliklerde ve sosyal faaliyetlerde diğer çocuklarla birlikte olmak istemiyor, dördü birlikte sabah sporuna çıkıyor, kütüphaneye gidiyorlar. Diğer çocuklarla yan yana gelmek için bilgisayar hakkından yararlanamıyorlar." ("**Pozantı'dan Sincan'a Getirilen Çocuklara Zorla Çıplak Arama**", <http://www.bianet.org>, 11.10.2013)

31- Halkın Hukuk Bürosu (HHB), Ankara Dikmen'de Polisevi'ne yönelik eylemin ardından yaralı

bir şekilde gözaltına alınan Serdar Polat'ın durumu ile Sincan F Tipi Hapishane'de tutuklu bulunan Serkan Onur Yılmaz'a 9 Ekim 2013 tarihinde gardiyanların saldırması ile ilgili yazılı bir açıklama yayınladı. 20 Eylül 2013 tarihinde Ankara Dikmen'de bulunan Polisevine yönelik eylemin ardından gerçekleştirilen operasyon sırasında silahla yaralanan Serdar Polat hastaneye kaldırıldı. Hastaneye götürülürken ambulansla işkence yapıldığını söyleyen HHB, Polat'ın tedavisinin sürdüğü Numune Hastanesi'nden apar topar Sincan 1 No'lu F Tipi Hapishanesi'ne götürüldüğünü kaydetti. Polat'ın Sincan 1 Nolu F Tipi Hapishanesi'nde B-44 numaralı hücrede tek başına tutulduğunu belirten HHB, "Sol kolu tamamen alçıda olan, bacağına çivili plak olan ve göğsündeki yaralanmadan dolayı geçirmiş olduğu ameliyat sebebiyle sağ kolunun altında hala dikişleri alınmamış olmasına rağmen ve en temel ihtiyaçlarını dahi tek başına karşılayabilecek durumda değilken müvekkilimiz bu defa tecrit işkencesine maruz bırakılmaktadır." dedi. Sincan F Tipi Hapishanesi'nde tutuklu bulunan Serkan Onur Yılmaz ile ilgili de yazılı bir açıklama yapan HHB, 9 Ekim 2013 Çarşamba günü 'Cam fanüs' içerisinde avukatıyla görüş yapmak istemeyen Yılmaz'ın hapishane idaresinin talimatıyla 10 gardiyan tarafından saldırıya uğradığını söyledi. ("**Sincan 1 Nolu'da işkence**" <http://www.etha.com.tr>, 11.10.2013)

32- Siirt E Tipi Kapalı Cezaevinde hükümlü olarak tutulan Gülen Kılıçoğlu'nun, kelepçeli tedaviyi reddetmesi propaganda suçu sayıldı ve Kılıçoğlu tedavi edilmedi. Cezaevinde 12 Eylül 2012 tarihinde diğer tutuklularla birlikte 68 günlük süresiz ve dönüşsüz açlık grevine giren Kılıçoğlu, açlık grevi sonrası yaşadığı sağlık sorunlar nedeniyle önceki gün Siirt Devlet Hastanesi Acil Servisine götürüldü. Gülen Kılıçoğlu kelepçeli tedaviyi reddetti ve doktor tarafından "Propaganda yapma" şeklinde azarlandı. Muayene edilmeyen Kılıçoğlu, cezaevine tekrar gönderildi. Bu durumu haftalık telefon konuşması ile öğrenen baba Haydar Kılıçoğlu, kızının mide rahatsızlığının bulunduğunu ve zaman zaman hem ağzında hem de burnunda kanama meydana geldiğini söyledi. ("**Kelepçeli tedaviyi reddetmek, propaganda suçuymuş!**" <http://www.evrensel.net>, 18.10.2013)

33- Adana'da bulunan Pozantı Cezaevi mağdurlarından biri olan Bayram Yılmaz (19), hakkında "arama kararı" olduğu gerekçesiyle dün akşam saatlerinde sivil polislerce Mersin'de gözaltına alındı. Gözaltına alındıktan sonra önce Mersin Emniyet Müdürlüğü'ne götürülen Yıldız'ın, buradaki işlemlerinin ardından bugün Adana'ya götürüldüğü öğrenildi. Yıldız'ın ablası Makbule Yıldız, polislerin gözaltına aldığı kardeşiyle ilgili kendilerine haber vermediğini kaydetti.

Kardeşinin gözaltına alınmasıyla ilgili TEM'e gittiğini ifade eden Yıldız, polislerin kendisine, kardeşi hakkında arama kararı olduğunu ve bugün Adana'ya götürüldüğünü söylediğini aktardı. Sağlık kontrolü için hastaneye götürülen kardeşinin kafasının kanadığının söylendiğini aktaran Yıldız, "Bunu polislere sorduğumda bana 'öyle bir şey yok' cevabını verdi" diye kaydetti. ("**Pozantı mağduruna gözaltında darp iddiası**", <http://www.ozgur-gundem.com>, 21.10.2013)

34- Kayseri Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda mahkûmlara işkence yapıldığına dair haber alan mahkûm aileleri cezaevinin önünde eylem başlattı. Pazar günü açık görüş sırasında Cezaevi Müdürünün mahkûm Mehmet Cerit'in çocuğunun kafasına tespihle vurmasından sonra aileler itiraz edince gardiyanlar tarafından dışarı çıkarıldılar. Müdürün aileye ve mahkûma "sen benim memuruma saygısız davranamazsın." diyerek çocuğuna vurduğunu söyleyen Rahşan Cerit, "mahkûmlardan haber geldi içerde herkesi avluya çıkarıp işkence yapıyorlarmış. Bugün de bütün mahkûmları bizden habersiz cezaevinden götürdüler." dedi. İçerde yoğun işkencenin olduğunu söyleyen mahkûm yakını Erkan Çırpı, 'Baba biz çok kötü durumdayız. Gazetecileri çağırın yoksa burada bizi ezecekler.' dedi. "Benim mahkûm yaralı da olsa bana haber versinler. Ölmelerinden korkuyoruz." şeklinde konuştu. ("**Kayseri Kapalı Cezaevi'nde işkence**", <http://www.evrensel.net>, 23.10.2013)

35- Kandıra F Tipi Cezaevinde tutuklu bulunan Barış Gürbey'in ağabeyi Alican Gürbey, kardeşinin cezaevinde birçok baskıya maruz kaldığını söyledi. Siyasi tutuklu olan kardeşinin daha önce Tekirdağ Cezaevinde kaldığını dile getiren ağabey Gürbey, "Baskılar Tekirdağ Cezaevinde başladı. Tekirdağ cezaevinde çıplak aramalara itiraz ettiği için Kandıra Cezaevine yollandı" dedi. Ağabey Gürbey'in anlattığına göre Kandıra Cezaevine getirilen Barış Gürbey burada da çıplak aramayla karşılaştı. Buna itiraz eden Barış Gürbey burada cezaevi gardiyanları tarafından darp edildi. ("**Bir cezaevi âdeti: Çıplak arama ve darp**", <http://www.evrensel.net>, 26.10.2013)

36- Muş E Tipi Kapalı Cezaevi'nde kalan tutsakların kitaplarına ve yöresel kıyafetlerine el konulmak istenmesi ve mahkûmların koşullarının değiştirilmeye çalışılması üzerine cezaevinde isyan çıktı. Kadın mahkûmların kaldığı bölümde başlayan isyanda mahkûmlar, battaniye ve yataklarını ateşe verdi. Koşullara müdahale sonucu 7 kadın mahkûm Muş Devlet Hastanesi'ne kaldırıldı. ("**Muş cezaevinde kadın tutsaklar isyan çıkardı**", <http://t24.com.tr>, 28.10.2013)

37- Ankara'da Sincan İnfaz Hâkimliği'nin kararıyla "sakıncalı sayfa" kavramı literatüre girdi. Cezaevindeki bazı hükümlüler, "Bütün Acıların Hesabını Sormak İçin Sınıf Kını" kitabını satın aldı. Cezaevi yönetimi yaptığı incelemede kitabı, 72, 73, 74, 91, 92, 93, 97, 98, 102, 103, 105 ve 106'ncı sayfalarında yasaklı Yürüyüş ve Halk Gerçeği dergisinden alıntılar olduğu gerekçeyle mahkûmlara teslim etmedi. Mahkûmların başvurusu üzerine olayı inceleyen Sincan İnfaz Hâkimliği "Sayfaların çıkartıldıktan sonra muhatabına verilmesi gerekirken yayının tamamının verilmemesi ölçülü bir uygulama olmamıştır." gerekçesiyle söz konusu sayfaların yırtılarak mahkûmlara verilmesini kararlaştırdı. (**"Kitap serbest sayfalar yasak"**, <http://www.sabah.com.tr>, 31.10.2013)

38- Bingöl Cezaevi'nden firar ettikten sonra yakalanan ve sonrasında Van F Tipi Cezaevi'ne sürgün edilen 13 mahkûm süresiz dönüşsüz açlık grevine başladı. Mahkûmlar, 27 Ekim'den itibaren talepleri kabul edilinceye kadar açlık grevinde olacaklarını duyurdu. Konuyla ilgili açıklama yapan TUYAD-DER Van Şube Başkanı Ahmet Aygün, sürgün edilen 13 mahpusun 45 gündür siyasi mahpuslardan ayrı bir blokta tecrid altında tutulduklarını söyledi. "Bunlara özel bir güvenlik politikası uygulanıyor. Ailelerinin gönderdikleri eşyalar alınmıyor. Mektuplarına yaptırımlar uygulanıyor. Tehdit ve tahrik ediliyorlar. Bu mahkûmlara karşı provokasyona açık her türlü psikolojik baskı uygulanıyor. Okul ve dini kitaplar dışında kitap alınmıyor. Bu sürgünden gelen mahkûmlar üzerindeki tecridin kaldırılması yönündeki talepler tadilat gerekçesiyle dikkate alınmıyor. Bütün bu sorunlar cezaevi idaresine sözlü ve yazılı olarak iletilmesine rağmen hiçbir çözüm geliştirilmedi." Mahkûmlar cezaevleri şartlarının iyileştirilmesini ve tecridin kaldırılarak diğer siyasi mahkûmlarla bir arada olmayı talep ediyorlar. (**"Van'daki Mahpuslar Açık Grevinde"**, <http://bianet.org>, 31.10.2013)

DİĞER YERLERDE YAŞANAN İŞKENCE ve KÖTÜ MUAMELE İHLALLERİ

1- Konya'nın Beyşehir İlçesi'nde down sendromlu 29 yaşındaki İsmail E.'nin, daha iyi eğitim görmesi için gönderildiği özel rehabilitasyon merkezinde tekme tokat dövülüp yerde sürüklenmesi, güvenlik

kameralarına yansıdı. Merkezdeki bir öğretmenin suç duyurusunda bulunması üzerine hem İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü, hem de Cumhuriyet Başsavcılığı soruşturma başlattı. Beyşehir'de faaliyet gösteren Bir İnci Özel Eğitim ve Rehabilitasyon Merkezi'nde, 13 Eylül günü meydana geldiği belirtilen olay, aynı merkezde görev yapan zihinsel engelliler öğretmeni Evren Erbaş'ın, savcılığa suç duyurusunda bulunmasıyla ortaya çıktı. Rehabilitasyon merkezinde görev yapan bir öğretmen arkadaşından, burada özel eğitim gören down sendromlu 29 yaşındaki İsmail E.'yi merkezin sahibi Şifa H. K.'nin eşi olan ve Seydişehir'deki ortaokulda görev yapan Fatih K.'nin dövdüğünü öğrenen Evren Erbaş, araştırma yaptı. Erbaş, kendisi de zihinsel engelliler öğretmeni olan Fatih K.'nin, eşinin sahibi olduğu merkezde eğitim gören İsmail E.'yi yumruklayıp yerde sürüklediği güvenlik kamerası görüntülerine ulaştı. Ardından da bu görüntülerle birlikte, Beyşehir Cumhuriyet Başsavcılığı'na giderek suç duyurusunda bulundu. (**"Down sendromlu gence tekme tokat dayak!"**, <http://www.radikal.com.tr>, 02.10.2013)

2- Balıkesir'in Ayvalık ilçesinde, bir ortaokulda 2 öğretmen ve müdür yardımcısının konuşma güçlüğü çeken 8. sınıf öğrencisini dövdüğü iddia edildi. Olay, Yenimahalle'de bulunan Aliçetinkaya Ortaokulu'nda meydana geldi. Edinilen göre, C.S. (13) adlı öğrenci, arkadaşlarıyla şakalaşırken, salonda bulunan pinpon masasını devirdi. İddiaya göre, bu duruma kızan müdür yardımcısı Serdar Oğuzcan, öğrenciyi dövdü. Hasan Aydın ve Evren Nesil Dinçel adlı öğretmenlerin de konuşma güçlüğü çeken öğrenciyi hırpaladıkları ileri sürüldü. Sınıf arkadaşlarından birinin haber vermesiyle C.S.'nin babası Birol Sat'ın soluğu okulda alarak, müdür yardımcısının odasına giderek çocuğunu kurtardığı ve babasının gelmesinden cesaret alan öğrencinin de, kendisini döven müdür yardımcısına o hışımla saldırdığı iddia edildi. Olay sonrasında kalabalık bir öğrenci gurubuyla Ayvalık İlçe Emniyet Müdürlüğü'ne koşan baba Birol Sat, oğlunun omuz ve boyun kısmında meydana gelen darp izlerini gösterip müdür muavini ve öğretmenlerden şikâyetçi oldu. Müdür Yardımcısı Serdar Oğuzcan ve olaya karıştığı iddia edilen Hasan Aydın ve Evren Nesil Dinçel adlı öğretmenler de emniyette ifade verdi. Oğuzcan'ın, baba Sat'ın kendisine hakaret ettiğini, oğlunun ise şiddet uyguladığını ileri sürdüğü öğrenildi. (**"Ayvalık'ta 3 öğretmenin konuşma engelli öğrenciyi dövdüğü iddiası"**, <http://www.iha.com.tr>, 05.10.2013)

İŞKENCE VE KÖTÜ MUAMELE İDDİALARI KAPSAMINDA DEVAM EDEN SORUŞTURMA VE DAVALAR

Fevziye Cengiz davası

1- İzmir'de karakolda işkenceye uğrayan ve işkence eden 4 polisle birlikte, onların iki katı fazla ceza istemiyle yargılanan Fevziye Cengiz'in de "basit yaralama ve hakaret" suçlamasıyla yargılandığı davaya devam edildi. İzmir 6. Ağır Ceza Mahkemesindeki duruşmaya 4-9 yıl arasında hapis cezası istenen müşteki sanık polisler T.D, H.Y, sanık polis N.A. ile tarafların avukatları katıldı. 16,5 yıl hapis cezası istemiyle yargılanan müşteki sanık Fevziye Cengiz'in avukatı Zeynep Sedef Özdoğan ve Hanife Yıldırım, 9. Asliye Ceza Mahkemesinin "görevsizlik" kararı verilerek 6. Ağır Ceza Mahkemesi'ne gönderdiği dayak görüntülerini rapor etmedikleri gerekçesiyle 3 polis hakkında "delilleri karartma" suçundan açılan davaya ait dosyasının da birleştirilmesi gerektiğini söyledi. Avukat Özdoğan, olayın görüntülerinin bulunduğu CD'lerin tarafların ve vekillerin olduğu bir ortamda heyet tarafından bizzat izlenmesini talep ettiklerini belirtti. Mahkeme heyeti, 9. Asliye Ceza Mahkemesindeki "delilleri karartma" davasının birleştirilme talebinin reddine ve dosyanın 9. Asliye Ceza'ya iadesine, olayın görüntülerinin bulunduğu CD'lerin tarafların ve vekillerin huzurunda 29 Kasım günü izlenmesine, tanıklar Hakan D, Asya B, Sıdıka Y. ve Arzu G'nin duruşmaya zorla getirilmelerine karar vererek duruşmayı erteledi. (**"Mahkeme işkencenin görüntülerini izleyecek"**, <http://www4.cnnturk.com>, 04.10.2013)

'Hayata Dönüş' operasyonu davası

1- Bayrampaşa Cezaevi'nde 19-22 Aralık 2000'de Tufan planı dâhilinde yapılan Hayata Dönüş Operasyonu'yla ilgili davanın 12. duruşması Bakırköy 13. Ağır Ceza Mahkemesi'nde görüldü. Mahkeme Heyeti Başkanı Hayri Özdal, operasyon kararının alındığı Milli Güvenlik Kurulu (MGK) toplantısında bu konuda alınmış bir karar varsa, bunların celbini talep ettiğinden, Milli Güvenlik Sekreterliği'ne müzekkere yazılmasına karar verdi. Dönemin Jandarma Genel Komutanlığı Asayiş Şube Daire Başkanı ve Balyoz davası sanığı emekli Tümgeneral Osman Özbek tanık sıfatıyla ifade verdi. Dönemin Jandarma Genel Komutanı Aytaç Yalman'ın ardından Özbek de, operasyon kararının MGK'da alındığını söyledi. (**"Hayata Dönüş Davası Hakim MGK Kararlarını İstedi"**, <http://www.bianet.org>, 09.10.2013)

12 Eylül davası

1- 12 Eylül Davası'nın 16. duruşması Ankara 12. Ağır Ceza Mahkemesi'nde görüldü. Mahkeme, verdiği ara kararda, savcıdan soruşturmanın genişletilmesi talebi olup olmadığını bildirmesini, böyle bir talebi yoksa esas hakkındaki mütalaasını hazırlamasını istedi. Ayrıca Bayrak Hareket Planı'nda yer alan "Sivil İşler Koordinasyonu Grubu" üyeleri hakkında bilgi alınması için MİT Müsteşarlığına müzekkere yazılmasına karar verildi. Ve "Sivil İşler Koordinasyonu Grubu"nda yer alan kişilerin tespiti ile haklarında soruşturma açılması için Ankara Cumhuriyet Başsavcısı Vekillğine suç duyurusunda bulunuldu. Davanın bir sonraki duruşması 25 Ekim saat 10.00'a ertelendi. (**"12 Eylül Davası Savcıdan Mütalaa Vermesi İstendi"**, <http://www.bianet.org>, 27.09.2013)

2- Ankara 12. Ağır Ceza Mahkemesi'nde görülen 12 Eylül Darbesi davasının 17. duruşmasında Savcı Selçuk Kocaman mütalaasını verdi. Savcı, dönemin Genelkurmay Başkanı, 7. Cumhurbaşkanı Kenan Evren ile emekli Orgeneral Tahsin Şahinkaya'nın 765 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun (TCK) "Devlet Kuvvetleri Aleyhinde Cürümler"e ilişkin 146. maddesi uyarınca "ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasına" çarptırılmalarını talep etti. Bir sonraki duruşma sanıklar ve avukatların esas hakkındaki savunmalarını hazırlamaları için 27 Aralık'a ertelendi. (**"12 Eylül Davasında Mütalaa Verildi"**, <http://www.bianet.org>, 25.10.2013)

Süleyman Yeter davası

1- Sendikacı Süleyman Yeter'in işkencede öldürülmesinin bir numaralı faili olan ve 2000 yılından bu yana 'Kırmızı Bülten'le aranan eski Komiser Yardımcısı Ahmet Okuducu'nun bir ay önce yakalanıp tutuklandığı ortaya çıktı. Yeter'in sorguda sandalyeden düşüp başını çarptığını iddia eden Okuducu, "Ben 2-3 saat sorguladıktan sonra aniden fenalaştı. Önündeki sehpa-ya kafasını çarptı, bayıldı. Ben hastaneye götürdüğümde nefes alıyordu." dedi. Süleyman Yeter Tuzla tersaneler bölgesinde örgütlü Limter-İş'te eğitim uzmanıydı. MLKP'ye yönelik operasyonda 4 Nisan 1999'da gözaltına alındı. İstanbul TEM'de sorgulandığı 7 Nisan'da işkencede öldü. İstanbul 6. Ağır Ceza Mahkemesi, 29 Kasım 1999'da Okuducu ile polisler Mehmet Yutar ve Erol Erşan hakkında giyabi tutuklama kararı verdi.

Okuducu kaçarken, teslim olan iki polisten Yutar dört yıl ceza aldı. (**“Adaletin de 'Yeter' dediği an”**, <http://www.radikal.com.tr>, 15.07.2013)

2- İstanbul 6. Ağır Ceza Mahkemesi'nde görülen Limter-İş Sendikası yöneticisi Süleyman Yeter'in öldürülmesi ile ilgili davada sanık Okuducu'nun avukatı Adli Tıp Raporu'na itiraz ederek özel rapor hazırlanmasını istedi. Savcı raporun yeterli olduğunu belirterek itiraz etse de mahkeme duruşmayı bitirdi. Davaya 22 Ekim'de devam edilecek. (**“Süleyman Yeter Davası, Sanık Okuducu'nun Avukatı Adli Tıp Raporu'na İtiraz Etti”**, <http://www.bianet.org>, 08.10.2013)

3- Limter-İş Sendikası Eğitim Uzmanı Süleyman Yeter'in öldürülmesiyle ilgili dava İstanbul 6. Ağır Ceza Mahkemesinde görüldü. Duruşmada olaydan 14 yıl sonra yakalanarak tutuklanan dönemin komiser yardımcısı polis Ahmet Okuducu'ya "işkenceyle insan öldürmek"ten 15 yıl hapis cezası verildi. Ancak mahkeme, failin dört kişi olması ve asli failin tespit edilmemesi nedeniyle cezayı 10 yıla indirdi. Avukat Ercan Kanar yaptığı açıklamada, verilen cezayı yeterli görmediklerini söyledi: "Biz sanığın eski Türk Ceza Kanunu'nun (TCK) 'canavarca hisle ölüme neden olmak' maddesinden cezalandırılmasını istemiştik. Ama sonuç öyle olmadı." (**“Sendikacı Yeter'i İşkenceyle Öldüren Polise 10 Yıl Hapis”**, <http://www.bianet.org>, 22.10.2013)

Diğer Soruşturma ve Davalar

1- Bağcılar 100. Yıl Polis Merkezi'nde 52 santimetrelilik masaya kendisini kemeriyle bağlayarak intihar ettiği iddia edilen Hasan Latif Kaplan'la ilgili resmi gözaltı işlemi yapılmadığı, bağcıyı ve kemeri alınmadığı ve kamerasız odaya konduğu halde polisler hakkında verilen takipsizlik kararı, Adalet Bakanlığı'na harekete geçirdi. Bakanlık daha önce hiç karşılaşılmayan bir yola başvurup savcılığı 'ihmallerle ilgili' ikaz etti. Bunun üzerine, dosyayı kapatan savcı bu kez, Güven Atış, Hüseyin Ak, Oğuz Kantaroğlu, Salih Özübek ve Sinan Çan adlı beş polis hakkında 'ihmali davranışla kasten adam öldürme' iddiasıyla dava açtı. İddianamede, 'Kaplan'ın avukat görüşme odasında yalnız başına, tehlike teşkil edecek şekilde kemer, bağcık ve benzeri unsurlar teslim alınmadan bırakıldığı' ifade edildi. Bu arada beş polisten ikisinin başka suçtan cezaevinde olduğu ortaya çıktı. Bakırköy 13. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın ilk duruşması 12 Eylül'de görülecek. (**“52 santimden intihara dava”**, <http://www.radikal.com.tr>, 22.07.2013)

2- Yalova'da 27 Mayıs 2012'de iki grup arasında çıkan kavgayı ayırmak istediği sırada polisin kullandığı biber gazından etkilenecek hayatını kaybeden 31 yaşındaki astım hastası Çayan Birben'in ölümüne ilişkin soruşturma tamamlandı. Birben'e müdahale eden ve yakın mesafeden gaz sıkın 4 polis için önce 'taksirle öldürme' suçlamasıyla 6 yıla kadar hapis cezası istemiyle Yalova Başsavcılığı'nca bir iddianame düzenlendi. İddianamenin sunulduğu Yalova 3. Asliye Ceza Mahkemesi hakimi ise, 4 polisin iddianamenin içeriğinden oluşan suçun 'neticesi itibarıyla ağırlaşmış yaralama', 'kasten yaralama' ve bu suçun silahla işlenmiş olmasına da dikkat çekerek kendisinin görevsizliğine karar verip mevcut suç sebebiyle dosyayı Ağır Ceza Mahkemesi'ne gönderdi. Bu durumda polisler İbrahim Baltacı, Serhat Ayhan Yeni,ERCÜMENT KÜÇÜKAKÇA ve Tekin Ceyhan, 16 yıla kadar hapis cezası istemiyle yargılanacak. Soruşturmanın seyrini, Birben'in ölümüne biber gazının mı sebebiyet verdiğinin tespitine ilişkin hazırlanan Adli Tıp Kurumu raporu etkili oldu. Raporda Birben'in beyin damarlarında oluşmuş baloncunun patlaması sonucu beyin kanaması geçirdiği, patlamaya da yakın mesafeden sıkılan biber gazının yol açtığı belirtildi. (**“Çayan'ı biber gazı öldürdü”**, <http://gundem.milliyet.com.tr>, 27.07.2013)

3- İstiklâl Caddesinde ve Taksim Polis Merkezi'nde üç gencin (Mervan Kurt, Ahmet Usal ve Ahmet Şalcı), geçen yıl 6 Haziran'da sivil polislerce dövülmesi ve Şalcı'nın beyin kanaması geçirmesi iddiası ile ilgili 13 ay sonra dava açıldı. Murat Turan, Levent Karadeniz, Burak Mugul ve Erdem Ata adlı polisler tarafından mağdurlar hakkında 'Kafasını yere vurup kendi kendine zarar verdi' şeklinde tutanak tutuldu. Tutanak üzerine üç gence 'hakaret ve kasten yaralama' suçlarından hemen dava açılırken; polisin tekme attığı ana ait MOBESE kamerası kaydı bulunduğu halde polisler hakkındaki soruşturma 13 ay sürdü. Nihayet dört polis hakkında Şalcı'yı 'vücutta kemik kırığı oluşturacak şekilde kasten yaralama' suçundan altışar, iki arkadaşına karşı da 'kasten yaralama' suçunu iki kez işlemekten dokuzar olmak üzere, toplam 15'er yıla kadar hapis cezası istendi. İddianamede ayrıca, 'Polislerin görevleri gereği kavgaya müdahale ettikleri, şüphelilerin direndiği, polislin direnci kırmak için zor kullandığı, zor kullanma sırasında orantısız güç kullandığı' savunuldu. (**“Linç girişiminde buldukları iddia edilen 3 polise 15 yıl ceza istendi”**, <http://t24.com.tr>, 09.08.2013)

4- Muğla'da Şerzan Kurt'un 10 Mayıs 2011 günü polis kurşunuyla vurulmasını ertesi gün protesto eden öğrenciler gözaltına alınmıştı. Gözaltında darp edildiklerine dair şikâyette bulunan öğrencilerin başvurusuna

Aydın Ağır Ceza Mahkemesi'nden takipsizlik kararı vermişti. Bu öğrenciler arasında yer alan Serkan Abik, Ferit Gümüş, Engin Urman ve Haytar Tekdal'ın avukatı Nezahat Bayraktar, takipsizlik kararına itiraz etmişti. Aradan üç yıl geçtikten sonra 23 Ağustos Cuma günü Bayraktar'ın itirazının kabul edildiği ve davanın açıldığı bildirildi. Öğrencileri darp eden polisler hakkında "darp ve kötü muamele" gerekçesiyle dava açıldı. Öğrencileri darp eden 10 polisle alakalı davanın ilk duruşması 29 Kasım 2013 tarihinde Muğla 2. Sulh Ceza Mahkemesi'nde görülecek. ("**Muğla Üniversitesi Öğrencilerinin Şikâyetine 3 Yıl Sonra Kabul**", <http://www.bianet.org>, 26.08.2013)

5- 28-31 Mart 2006 tarihlerinde Diyarbakır'da çıkan olaylarda yaşamını yitiren 14 yaşındaki Mahsun Mızrak'ın ölümüyle ilgili davaya bugün devam edildi. Başına isabet eden gaz fişeği nedeniyle yaşamını yitiren Mızrak'ın ölümünden sorumlu tutulan ve tutuksuz yargılanan polis memurları H.A, N.Ö. ve B.Ö, Diyarbakır 1. Ağır Ceza Mahkemesi'nde görülen duruşmaya katılmadı. Duruşmada tanık olarak dinlenen dönemin Özel Harekat Şube Müdürü Ali Uğur Okumuş, olaylar esnasında 10 Nisan Polis Karakolunda görevli olduğunu, ölüm olayının kendi bölgesinde meydana gelmediğini söyledi. Olayların büyümesi nedeniyle il dışından takviye kuvvetlerin geldiğini hatırlatan Okumuş, "Gaz fişekleri değişik silahlarla atılmaktadır. Bunların çapları farklıdır. Olaylar esnasında her türlü gaz fişeği kullanıldı, bu gaz fişeklerinin seri numarası yoktur. Hepsinin üstünde sadece çeşit itibariyle yazılır" diye konuştu. Dönemin Emniyet Müdür Yardımcısı İbrahim Bülent Tuncel de tanık olarak verdiği ifadede, olaylar esnasında birden fazla şahsın öldüğünü, Mahsun Mızrak'ın ölümü hakkında bilgiye sahip olmadığını söyledi. Olaylar sırasında gaz kullanılması hususunda talimat verdiklerini belirten Tuncel, "Ancak gazın nereye ne şekilde kullanılacağını biz belirlemezdik. Eğitim almış görevliler kullanırdı. Sanıkların isimlerinin ne şekilde tespit edildiğini bilmiyorum. Gaz kullanımı konusunda da bilgi sahibi değilim" dedi. Mızrak'ın ailesinin avukatı Barış Yavuz, sanıkların duruşmaya vareste tutulmadıkları halde gelmediklerini, ülke dışında görevlendirildiklerini belirterek, haklarında tutuklama kararı çıkarılmasını talep etti. Mahkeme heyeti, olayda kullanılan gaz fişeği ile olay sırasında sanıkların kullandığı silahların Jandarma Kriminal Laboratuvarına gönderilerek ekspertiz raporunun aldırılması ve silahların özellikleri, kullanış şekilleri, kullanılan fişeklerin öldürücü nitelikte olup olmadığı hususunun sorulmasına karar verdi. Mahkeme ayrıca sanıkların tutuklanması talebini reddederek, duruşmayı erteledi. ("**Her türlü gazı kullandık**", <http://www.etha.com.tr>, 13.09.2013)

6- İstanbul Avcılar'da üniversite öğrencisi Muhammet Faruk Y.'yi karakolda çırılçıplak soyduktan sonra komutlar verip fiziksel hareketler yaptırdığı iddia edilen polis memuru Selahattin A. hakkında "işkence" suçundan 12 yıl hapis istemiyle dava açıldı. Bakırköy Cumhuriyet Başsavcılığı'nın iddianamesine göre 22 Aralık 2012'de Mareşal Fevzi Çakmak Mahallesi'nde uyuşturucuya karşı bir uygulama sırasında polis memuru Selahattin A. kimlik sorduğu Muhammet Faruk Y.'ye elindeki sigarayı atmasını söyledi. Sigarasını atmaması üzerine gencin üzerini arayan polis, sonra zorla ekip otosuna bindirdi. Firuzköy Şehit İlgez Aykutlu Polis Karakolu'na götürülen genç, polis memuru Selahattin A.'nın kendisini çırılçıplak soyup kasıklarında saklı bir şey olup olmadığını anlama bahanesiyle birkaç kez çöktürdüğü iddiasıyla şikâyetçi oldu. İddianamede, üst ve eşya aramasının da başka yere götürülerek yapılamayacağı belirtildi. ("**Karakolda zanlıyı soyan polise dava**", <http://www.sabah.com.tr>, 16.09.2013)

7- Emniyet Genel Müdürlüğü bünyesinde Gezi olaylarıyla ilgili yürütülen idari soruşturma kapsamında, aralarında Vedat Oğuz'un gözünü kaybetmesine neden olan 1 polis memuru ile 2 Haziran'da belediyenin kapalı otoparkında 3 üniversiteliyi döven 17 polisin de bulunduğu toplam 25 polis hakkında 16 ay kıdem durdurma cezası uygun görüldü. Sağ gözünü kaybeden 18 yaşındaki Vedat Oğuz, polise idari soruşturma sonunda verilen 16 ay kıdem durdurma cezasını az buldu. Oğuz, "Emniyetin kendi içinde verdiği 16 aylık ceza benim bir gözüm için yeterli değil. Adaletin o polise hak ettiği cezayı vermesini bekliyorum" dedi. ("**Kör eden polise 16 ay kıdem durdurma cezası**", <http://hurriyet.com.tr>, 17.09.2013)

8- Mersin Emniyet Müdürü Arif Öksüz, bir çocuğun polis tarafından dövülerek hastanelik edilmesi iddiası ile ilgili, söz konusu polisin açığa alındığını ve olayla ilgili soruşturma başlatıldığını söyledi. İddiaya göre olay, geçen hafta Şevket Sümer Mahallesi'ndeki Siteler Polis Merkezi önünde meydana geldi. Hastanede tedavisi süren D.Ö., "Siteler Polis Karakolu'nun önünde arkadaşımınla kavga ediyordum. Polis geldi bana vurdu ben de ona küfrettim. Kaçarken geldi koştu beni yakaladı. Polis otosuna koydu, vurdu vurdu. Sonra karakolun içine götürdü. İki arkadaşla kavga ettiğim için beni dövdü. Aynı polis daha önce de beni 3 defa dövmüştü." diye konuştu. Polisin kendisini karakolun içindeki demirlere vurduğunu iddia eden D.Ö., daha sonra ailesinin kendisini hastaneye götürdüğünü kaydetti. Baba Abdullah Özer de dayak olayına tepki göstererek, savcılığa suç duyurusunda bulduklarını söyledi.

Polis hakkında adli ve idari soruşturma başlatıldığını anlatan Öksüz, olayın yakın takipçisi olduğunu ifade etti. (“Çocuk dövdüğü iddia edilen polis memuru açığa alındı”, <http://www.zaman.com.tr>, 18.09.2013)

9- Diyarbakır E Tipi Kapalı Cezaevi’nde 24 Eylül 1996 yılında 10 PKK’li mahkûmun yaşamını yitirdiği, 23 tutuklunun yaralandığı katliamla ilgili aralarında kamu görevlilerinin de bulunduğu 62 kişi hakkında açılan davanın 23’üncü duruşması Diyarbakır 3. Ağır Ceza Mahkemesi’nde devam etti. Heyet değişikliği nedeniyle eski zabıtların okunduğu duruşmada söz verilen iddia makamı, kendisinden önceki savcının dosya kapsamında mahkemeye sunmuş olduğu mütalaanın içeriğini bilmediği için süre talebinde bulundu. Daha sonra söz alan müşteki Av. Mesut Beştaş, sanıkların cezalandırması talebini yenilerken, cezaevinde yaşanan katliamın dönemin Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel’in Diyarbakır’a yaptığı ziyaretle aynı güne denk gelmesinin tesadüfi olmadığına dikkat çekti. Ardından söz alan Amed Barosu Başkanı avukat Tahir Elçi de, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi’nin (AİHM) davada yaşanan ölüm olayları için “Yaşam hakkının ihlal edildiği” yönünde görüş belirttiğini hatırlatarak, “Bu dosyaların zaman aşımına uğramasına bile karşılık. Olayda ölen insanların kafaları parçalanmıştı. Ancak bugüne kadar bir sanığın dahi sanık sandalyesine oturduğunu göremedik.” dedi. Mahkeme heyeti, iddia makamının süre talebini kabul ederek, duruşmayı 24 Aralık 2013 tarihine erteledi. (“Devlet katliamı yapar davasını erteler”, <http://www.ozgur-gundem.com>, 25.09.2013)

10- Taksim’de 2011 yılında genç bir kadının gözüne alınarak Beyoğlu Karakolu’na götürülmesi ve burada çıplak aramaya maruz kalmasıyla ilgili 4 polis hakkında açılan dava sonuçlandı. İstanbul 20. Ağır Ceza Mahkemesi’nde görülen davada mahkeme heyeti, Beyoğlu Karakolu’nda görevli 2 polis Mahmut Atıf Öker ile Tuba Çadircı hakkında beraat kararı verirken, 2 polise verilen cezalar da indirildi. Asıl fail olarak “görevi kötüye kullanmak”tan yargılanan polis memuru Turan Demir, 3 ay hapis cezasına çarptırıldı. Ancak iyi hal indirimi yapılarak ceza ertelendi. Cinsel işkence mağduru kadının avukatlarının, sanık polis Sefa Çınar hakkında “Görevi kötüye kullanma”, “cinsel taciz” ve “işkence” suçlarından ayrı ayrı cezalandırılması talebi kabul edilmezken, mahkeme heyeti, söz konusu 3 eylemi “kişiyi hürriyetinden yoksun kılma” olarak birleştirdi ve 1 yıl 8 ay hapis cezası verdi. İyi hal indirimi de uygulayan mahkeme, hükmün açıklanmasının geri bırakılmasına karar verdi. Sefa Çınar, ayrıca “hakaret” suçundan beraat ederken, “haksız arama” suçundan 6 ay

hapis cezasına çarptırıldı. Bu ceza da indirilerek ertelendi. (“Gözaltında taciz cezasız kaldı”, <http://www.etha.com.tr>, 30.09.2013)

11- Bahçelievler Mahmutbey’de, geçen yıl 11 Ağustos’ta meydana gelen olayda; aracını caddedeki boşluğa park etmek isteyen 25 yaşındaki Ferhat Özcan ile Bakırköy Emniyet Müdürlüğü’nde görevli Hakan Özdemir arasında tartışma çıktı. Özcan’ın iddiasına göre polis Özdemir, “Buraya aracını park edemezsin, ben edeceğim” dedi. Özcan da “Daha önce etseydin” deyince Özdemir’in saldırısına uğradı. Tartışmaya polis Özdemir’in babası Zafer Özdemir ile köylüsü Hasret Kum karıştı. Olay sırasında silahla aldığı darbe sebebiyle Özcan’ın kafatasında göçme oldu ve beyin kanaması geçirdi. Özcan ameliyatla hayata döndürüldü. Bir yıl süren soruşturma sonunda polise, polis babasına ve köylüsüne “cinayete teşebbüs” iddiasıyla dava açıldı. Bakırköy 14. Ağır Ceza Mahkemesi’ndeki davanın ilk duruşmasında Özcan; “bir kez ameliyat olduğunu, kafatasındaki kemiğin yerine nakil yapılacağını, başında zonklama ve sağ kolunda uyuşukluk bulunduğunu, üç sanığın da kendisine vurduklarını tekrarladı. Baba oğul Özdemirler ise Özcan’a vurmadıklarını ileri sürdü. Polis Hakan Özdemir, Özcan’ın kendisine yumruk attığını, yere düştüğünü, silahını almaya çalıştığını iddia etti. Duruşmayı 20 Ocak 2014’e bırakan mahkeme, yargılamaya katılmayan Hasret Kum için de zorla getirilmesine karar verdi. (“Silahla kafa kırma davasında ilk raunt”, <http://www.radikal.com.tr>, 01.10.2013)

12- Öztürk Aladağ’ın Taksim’de 2009 yılındaki 1 Mayıs kutlamaları sırasında Tarlabası’nda yaklaşık beş maskeli polis tarafından yumruklandığı, coplandığı, yere yatırıldığı, tekme tokat dövüldüğü, kameraya kaydedilmiş yine aynı gün Naciye Kaplan’ın gözüne alınışı da gazetelere yansımıştı. Aladağ ve Kaplan, kayıt dışı bir şekilde tutuldukları Beyoğlu Emniyet Müdürlüğü’nde de darp edildiler. Vücutlarındaki darp izleri sağlık raporuyla tespit edildi. Her iki kişinin yaptıkları şikâyet sonucunda yürütülen soruşturmanın ardından haklarında dava açılan dönemin Emniyet Müdür Yardımcısı ve İstanbul Çevik Kuvvet Şube Müdürü Gökhan Özsvağ ve çevik kuvvet şubesinde komiser yardımcısı Nuh Mete Damgacı’nın da aralarında bulunduğu 6 polis memuru İstanbul 18. Ağır Ceza Mahkemesi’nde yargılanmaya başlandı. Davanın 9. duruşmasında savcı Ali Kaya esas hakkındaki mütalaa-sında; “Dosyaya sunulan gazete fotoğrafları, televizyon görüntüleri ve güvenlik kamerası görüntülerinin çözümünde, müdahillerin sanıklar tarafından dövüldüğüne ilişkin teşhise yeterli görüntü ve delil elde edilememiştir.” dedi. Savcı, müdahillere işkence eylemini gerçekleştiren asıl kamu görevlilerinin tespiti ve haklarında yasal

işlem yapılması için suç duyurusunda bulunulmasını da talep etti. Dava, müdahil avukatının, mütalaaya karşı diyeceklerini bildirmesi için ertelendi. (**“İşkenceci polis beraat edecek”, <http://haber.sol.org.tr>, 21.10.2013**)

13- Ş. M. adlı kişi alacak meselesi yüzünden arkadaşıyla kavga etti. Hastaneden karakola yollanan Ş.M., karakoldan kaçmaya çalışırken yakalanıp geri getirildi. Savcılığa sevk edilirken vücudundaki çürükler dikkat çekti. Adli Tıp, “Karıştığı kavgada olmuş” raporunu verdi. Ş.M., İstanbul Barosu’nun, “Kötü Muamele ve İşkenceyle Mücadele Kurulu”na başvurarak, dövüldüğünü belirtti. Nezarethane sorumlusu polise sulh ceza mahkemesinde altı aydan bir buçuk yıla kadar hapis cezası talebiyle dava açıldı. Hâkim, Ş. M.’nin hastane

raporuyla Adil Tıp Raporu’nun uyuşmadığını ve “Karakoldan kaçıp yakalandıktan sonra polis M. T. beni tekmelerle dövdü” ifadesinin tutarlı olduğunu gördü. Karakoldan olay gününün kamera kayıtları istendi. Kayıtlar bir türlü mahkemeye gelmeyince Hâkim “Kamera kayıtlarının gelmemesi, mağdurun anlatımı ve raporlardaki iddiaları doğrular nitelikte olduğu” gerekçesiyle sanıkların TCK’nin 94’üncü maddesi gereğince yargılanması gerektiğine ve mahkemenin görevsizliğine karar vererek davayı ağır ceza mahkemesine gönderdi. Karar, hem zanlı olduğu iddia edilen polis M.T.’nin hem de o gece karakolda görev yapanlar dâhil sekiz polisin üç yıldan 12 yıla kadar hapis cezası talebiyle yargılanmasının yolunu açtı. (**“Sekiz polise mahkeme şoku: Görüntü yoksa işkence var”, <http://www.radikal.com.tr>, 22.10.2013**)

İŞKENCE VE KÖTÜ MUAMELE SUÇLARINA İLİŞKİN SONUÇLANAN DAVA VE SORUŞTIRMALAR

1- Van 1. Ağır Ceza Mahkemesi, 16 yıl önce bir köylüyü döverek öldüren 4 polise toplam 46 yıl 8 ay hapis cezası verdi. 1997'de İshak Talay'ın otomobilini durduran Özel Harekâtçı 4 polis, İshak Talay, Şükrü Talay (28) ve arkadaşı Mehmet Çeçen'i dövdü. İki gün sonra Şükrü Talay öldü. Polisler Murat Özön, Mustafa Atlı, Mehmet İniş ve Hasan Bulut hakkında "kastı aşan adam öldürme" suçundan 11 yıl 8'er ay hapis cezası verdi. (**"Köylüyü öldüren 4 polise 11'er yıl hapis"**, <http://www.sabah.com.tr>, 17.07.2013)

2- Adana'da 29 Temmuz 2012 tarihinde, KCK Genel Başkanı Öcalan üzerindeki ağırlaştırılmış tecridi protesto etmek için Yüreğir ilçesinde yapılan eyleme polisin müdahale etmesi sırasında atılan gaz bombasının kafasına isabet etmesi sonucu ağır yaralanan ve 6 gün sonra yaşamını yitiren 11 yaşındaki Mazlum Akay'ın ailesinin şikâyeti üzerine olayla ilgili başlatılan incelemede Cumhuriyet Savcılığı, polisler hakkında kovuşturmayla yer olmadığına karar verdi. Hastane raporunda, "gaz bombası yaralanması olduğuna dair" rapor alınmasına rağmen savcılık, Akay'ın yaralanmasının gaz fişegi nedeniyle olup olmadığını tespit edilemediğini iddia etti. Kararda Akay'ın vurulduğu yer ile polis araçlarının bulunduğu yer arasındaki mesafenin 123 metre olduğu, oysa gaz fişegi tüfeklerinin menzili- nin 120 metre olduğu, bu nedenle çocuğun ölümünün gaz fişeginden kaynaklanmış olamayacağı ileri sürüldü. Karara tepki gösteren Akay'ın avukatı Tugay Bek de, yaralanma sonrası Akay'a olay yerinde yapılan ilk müdahalede kafasından çıkarılan gaz fişegi kapsülünü savcılığa teslim ettiğini söyleyerek, "Bu kapsül üzerinde doku ve kan örneği tespit edilerek, Mazlum'dan otopsi sırasında alınan kan ve doku örnekleri ile karşılaştırma yaptırılmasını talep etmemize rağmen böylesi bir inceleme yapılmadı" ifadelerinde bulundu. (**"Savcı, katilleri aklama peşinde"**, <http://www.ozgur-gundem.com>, 25.07.2013)

3- İstanbul Emniyet Müdürlüğü Güven Timleri'nde görevli 2 polis, tekstil işi yapan 2 kardeş(Ümit ve Hakan Öner) ile yanlış araç park edilmesi nedeni ile kavga etti. Polislerin çağrısı sonrası başka sivil polisler de olay yerine geldi. 2 kardeş kelepçelenerek araçlara konuldu. Uzun bir süre dolaştırılan kardeşler bir AVM'nin otoparkına götürülüp, dakikalarca dövüldü. Öner kardeşler, avukatları Süleyman Canacankatan aracılığı ile konuyu yargıya taşıdı. Bakırköy Cumhuriyet Savcısı Ömer Faruk Aydın, 3 Ekim

2011de, 6 polis hakkında 'Hakaret, cebir tehdit veya hile kullanarak kişiyi hürriyetinden yoksun kılma ve işkence yapma' suçlarından dava açtı. Bakırköy 15'inci Ağır Ceza Mahkemesi 6 polise, 'Kişiyi hürriyetinden yoksun kılma' suçundan 8 yıl 6'şar ay hapis cezası verdi. Mahkeme, polislerin, "Araçlardan biri hararet yaptı bu nedenle otoparka girdik" sözlerini ise 'sudan bahane' olarak yorumladı. Mahkeme, park yüzünde yaşanan kavganın rövanşı alınmak için iki kardeşin oto parka götürüldüğüne hükmetti. Mahkeme ayrıca, aynı dosya kapsamında, Ümit ve Hakan Öner kardeşlere de, görevli memura direnme suçundan 2 yıl 6 ay hapis cezası verdi. Taraflar, dosyayı Yargıtay'a taşıdı. (**"Dayakçı 6 polise 8,5'ar yıl"**, <http://www.hurriyet.com.tr>, 24.08.2013)

4- Çorum'da 11 jandarma personeli ile Adli Tıp doktoru, 2004 yılında gözaltına alınıp tutuklanan Melek Serin'e gözaltında işkence yaptıkları için hakim karşısına çıktı. Çorum Ağır Ceza Mahkemesi'nde 19 Aralık 2006'da görülen karar duruşmasında delil yeter- sizliğinden temyiz yolu açık olmak üzere 12 kişi beraat ettirmişti. Yargıtay, 2011 yılında bu kararı bozarak dos- yayı yerel mahkemeye gönderdi. Yeniden Çorum 1. Ağır Ceza Mahkemesi'nde görülen ve geçtiğimiz gün- lerde sonuçlanan davada, sanıklardan jandarma perso- neli S.K., B.İ., A.T., B.D., M.Y., O.B., Ö.Y., M.Ç., K.G., N.K. ve N.T'nin "kötü muamele" suçu işlediği kanaati- ne varan mahkeme her birine 1 yıl 8 ay hapis cezası vererek, hükmün geri bırakılmasına karar verdi. Adli Tabip N.Ö. ise beraat etti. (**"İşkencecilere 1 yıl 8 ay ceza verilip, ertelendi"**, <http://www.cnnturk.com>, 10.10.2013)

5- 23 yaşındaki A.U'nun Üsküdar Doğancılar Polis Merkezi'nde soyarak 'genital muayene' adı altında usul- süz bir şekilde üstünü aradıkları iddiasıyla biri kadın, 2 polis memurunun 'Görevi kötüye kullanmak' suçlama- sıyla yargılandığı davanın ilk duruşmasında karar çıktı. Anadolu 18. Sulh Ceza Mahkemesi'nde görülen duruş- maya A.U ile tutuksuz sanıklar polis memurları İ.T. ve M.G. Katıldı. Duruşmada haklarındaki suçlamaları kabul etmeyen polis memurları, suçsuz olduklarını ifade etti ve A.U'nun iç çamaşırlarının çıkarılmadığını belirtti. Karakolda yaşadığı olayı anlatan A.U. ise kadın polisin kendisini bir odaya aldığını belirterek, "Ben sadece üst araması yapılacağını düşünüyordum. Kadın polis üzerimdeki tüm giysileri çıkarmamı istedi. Ben iç çamaşırlarım üzerimde kalacak şekilde çıkardım. Ama

iç çamaşırlarımı da çıkarmamı emretti, çıkarmak zorunda kaldım. Eldiven olmadığı için hafifçe eğilerek gözle genital muayene yaptı. Ardından adliyeye getirildim. Kaba üst araması yerine bu şekilde bir arama yapılması, ayrıca genital muayene istenmesi beni rencide etmiştir" dedi. Sanıklardan İ.T yaşanan olayda delil yetersizliğinin

den beraat ederken, kadın polis memuru M.G ise 'Görevi kötüye kullanmak' suçundan 6 ay hapis cezasına çarptırıldı. Mahkeme hâkimi, tutuksuz sanık M.G'nin hapis cezasını 3 bin TL adli para cezasına çevirdi. ("**Karakolda 'çıplak arama'ya 6 ay hapis cezası**", <http://www.radikal.com.tr>, 24.10.2013)

AIHM

1- Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (AIHM), 10 kişinin öldüğü yüzlerce kişinin yaralandığı 2006 yılındaki Diyarbakır olaylarında, polisin kullandığı biber gazı fişeginin yüzüne isabet etmesiyle yaralanan Abdullah Yaşa davasında Türkiye'yi Sözleşmenin 3. maddesini ihlal ettiğini tespit ederek 20 bin Euro tazminat ödenmesine karar verdi. Kararda, göstericilerin biber gazı kapsülleriyle yakın mesafeden ve doğrudan hedef alınmasının, "Ölümcül vakalara veya ciddi yaralanmalara yol açabileceği için, uygun bir polis davranışı olmadığı" belirtildi. Polisin biber gazı kapsüllerini "eğik atış" (45-50 derecelik açı) yaparak kullanması gerektiğine hükmeden mahkeme, olayın meydana geldiği tarihte polisin biber gazı kullanımına ilişkin Türk yasal mevzuatının "şahısların fiziksel bütünlüklerinin korunması için Avrupa'nın çağdaş demokrasilerinden beklenen düzeyde güvence sağlamadığı ve barışçıl olmayan bir gösterinin dağıtılması için aranan hedefe orantılı yanıt oluşturmadığı" sonucuna vardı. ("**AIHM Türkiye'yi biber gazı'ndan mahkûm etti**", <http://www.radikal.com.tr>, 16.07.2013)

DUYURU

AÇIKLANAN RAPORLAR

1- Uluslararası Af Örgütü “Gezi Parkı Eylemleri: Türkiye’de toplanma özgürlüğü hakkı şiddet kullanılarak engelleniyor” adlı raporunu açıkladı. Gezi Parkı eylemlerini bastırma girişimleri sırasında hükümetin geniş çaplı ve ağır insan hakları ihlalleri gerçekleştirdiğinin belirtildiği raporda; “eylemcilerin ve diğerlerinin bir ölüme ve sayısız yaralanmaya yol açacak şekilde nasıl dövüldüğü, polisin çoğu zaman plastik mermileri doğrudan eylemcilerin kafasına ve vücutlarının üst kısmına doğru attığı, biber gazı kapsüllerinin rutin olarak doğrudan eylemcilere, oradan geçenlere ve bazen de evlerden içeri atılmasının yüzlerce kişinin yaralanmasına ve tanıklara göre en az bir kişinin ölümüne yol açtığı, tazyikli su tanklarına kimyasal maddelerin eklendiği, kadın eylemcilerin kolluk kuvvetleri tarafından sözlü ve fiziksel cinsel tacize maruz kaldıkları” yer aldı. (“Türkiye, Gezi Parkı eylemlerinde ağır hak ihlalleri gerçekleştirmekle suçlanıyor”, <http://www.amnesty.org.tr>, 02.10.2013)

2- Avrupa Komisyonu Genişleme Genel Müdürlüğü Türkiye'nin Avrupa Birliği'ne uyum sürecinde son bir yıllık ilerlemesi ile ilgili 2013 Türkiye İlerleme Raporu'nu açıkladı. Raporun tamamı için Bkz. http://www.abgs.gov.tr/files/AB_Iliskileri/Adaylik_Sureci/IlerlemeRaporlari/2013_ilerleme_raporu_tr.pdf

Avrupa Komisyonu

Bu Proje Avrupa Komisyonu tarafından desteklenmektedir.